

Finnair-konsernin puolivuosisikatsaus 1.1.–30.6.2016

Toisen vuosineljänneksen vertailukelpoinen liiketulos parani seitsemättä perättäistä neljänestä ja oli 3,2 miljoonaa euroa positiivinen

Huhti–kesäkuu 2016

- Liikevaihto kasvoi 4,7 prosenttia vertailukaudesta 569,6 miljoonaan euroon (543,9)*.
- Vertailukelpoinen liiketulos oli 3,2 miljoonaa euroa (-12,9)
- Liiketulos oli 0,2 miljoonaa euroa (-5,7)
- Vertailukelpoinen EBITDAR oli 56,3 miljoonaa euroa (37,4).
- Liiketoiminnan nettorahavirta oli 119,6 miljoonaa euroa (88,4) ja investointien nettorahavirta -149,0 miljoonaa euroa (-53,7).
- Yksikkötuotto (RASK) laski 3,8 prosenttia vertailukaudesta.
- Yksikkökustannus (CASK) laski 6,5 prosenttia ja yksikkökustannus ilman polttoainetta kiintein valuuttakurssein (CASK ex fuel at constant currency) kasvoi 0,1 prosenttia vertailukaudesta.
- Matkustajakohtainen lisämyynti kasvoi 17,3 prosenttia vertailukaudesta 10,89 euroon per matkustaja.
- Osakekohtainen tulos oli -0,04 euroa (-0,06).

Tammi–kesäkuu 2016

- Liikevaihto kasvoi 3,8 prosenttia vertailukaudesta 1 106,0 miljoonaan euroon (1 065,2).
- Vertailukelpoinen liiketulos oli -12,2 miljoonaa euroa (-41,3).
- Liiketulos oli -17,4 miljoonaa euroa (-13,9).
- Vertailukelpoinen EBITDAR oli 92,7 miljoonaa euroa (56,6).
- Liiketoiminnan nettorahavirta oli 130,0 miljoonaa euroa (101,4) ja investointien nettorahavirta -396,3 miljoonaa euroa (89,2).
- Yksikkötuotto (RASK) laski 3,0 prosenttia vertailukaudesta.
- Yksikkökustannus (CASK) laski 5,6 prosenttia ja yksikkökustannus ilman polttoainetta kiintein valuuttakurssein (CASK ex fuel at constant currency) kasvoi 1,0 prosenttia vertailukaudesta.
- Matkustajakohtainen lisämyynti kasvoi 17,3 prosenttia vertailukaudesta 11,35 euroon per matkustaja.
- Osakekohtainen tulos oli -0,19 euroa (-0,16).

* Ellei toisin mainita, sulkeissa esitetyt luvut viittaavat vertailukauteen eli samaan ajanjaksoon edellisessä vuonna.

Tulevaisuuden näkymät

12.5.2016 julkaistut näkymät

Matkustaja- ja rahtiliikenteen kysyntänäkymiin liittyy Finnairin päämarkkina-alueilla edelleen epävarmuutta. Finnair arvioi, että sen kapasiteetti tarjotuilla henkilökilometreillä mitattuna kasvaa vuonna 2016 noin 8 prosenttia ja liikevaihto kasvaa hieman kapasiteetin kasvua vähemmän. Lentopetrolin alentunut hinta tukee Finnairin taloudellista kehitystä vuonna 2016. Finnair antaa koko vuoden toiminnallisen tuloksen kehitystä kuvaavan ennusteen tammi–kesäkuulta annettavan osavuosisikatsauksen yhteydessä.

Näkymät 17.8.2016

Finnairin uusi arvio kapasiteetin kasvusta on noin 7 prosenttia, kun se aikaisemmin arvioi kapasiteetin kasvavan noin 8 prosenttia vuoteen 2015 verrattuna. Muutos johtuu A350-koneiden toimitusten viivästymisestä.

Liikevaihdon arvioidaan kasvavan kapasiteetin kasvua hitaammin. Epävarmuus lentoliikenteen kysyntä- ja tuottonäkymistä on kasvanut viime kuukausien aikana. Finnair arvioi, että sen vertailukelpoinen liikevoitto vuonna 2016 kasvaa edellisvuotisesta (2015: 23,7 milj. euroa).

Toimitusjohtaja Pekka Vauramo:

Saavutimme vuoden toisella neljänneksellä reilun kolmen miljoonan euron positiivisen vertailukelpoisen tuloksen, joka on noin 16 miljoonaa euroa parempi kuin vuotta aiemmin – tulos siis kasvoi suunnilleen yhtä paljon kuin ensimmäiselläkin neljänneksellä. Mennyt neljännes oli jo seitsemäs perättäinen vertailujakso parempi neljännes.

Muun muassa polttoainekustannusten laskun sekä kapasiteetin ja lisäpalvelumyynnin kasvun myötä arvioimme päivitettyissä näkymissämme saavuttavamme viimevuotista paremman vertailukelpoisen tuloksen koko vuodelta 2016. On kuitenkin syytä muistaa, että viime vuoden kolmannella neljänneksellä monet seikat edesauttoivat hyvää tulosta ja ylsimme kaikkien aikojen ennätykseen, joten vertailujakso asettaa riman korkealle. Siksi odotamme, että loppuvuonna tuloskasvumme hidastuu alkuvuodesta, mikäli markkinatilanne säilyy nykyisellään.

Menneellä neljänneksellä organisaation valmistautuminen strategiamme mukaiseen pidemmän aikavälin kiihdytettyyn kasvuun jatkui. Lentävän henkilöstömme koulutukset ja täydennysrekrytoinnit etenivät suunnitelman mukaisesti. Otimme neljänneksen aikana vastaan kaksi uutta A350-konetta, joita meillä on nyt yhteensä kuusi. Koneemme kuitenkin saapuivat hieman suunniteltua myöhemmin, mistä syystä sopeutimme lento-ohjelmaamme ja kapasiteetin kasvu jäi hieman aikaisemmin arvioimaamme pienemmäksi.

Tarjotuilla henkilökilometreillä mitattuna kapasiteettimme kasvoi neljänneksen aikana noin 9 prosenttia vuodentakaisesta ja myydyillä henkilökilometreillä mitattuna liikenne kasvoi vajaat 7 prosenttia. Kasvoimme erityisesti kaukoliikenteessä, jossa avasimme kesäksi kaksi uutta reittiä – Fukuoka ja Guangzhou, sekä lisäsimme lentojamme Miamiin ja Chicagoon. Uusien reittien ja vuorojen täytyminen vaatii tyypillisesti sisäänajovaiheen, ja myös näillä reiteillä jakso sujui odotusten mukaisesti. Vuoden toisella neljänneksellä kaukoliikenteen osuus tarjonnastamme oli noin 56 prosenttia – kun se viime vuoden vertailujaksolla oli noin 53 prosenttia. Koska kaukoliikenteessä yksikkötuotto on tyypillisesti matalampi kuin lähiliikenteessä, liikenteemme rakenteen muutos heijastuu myös yksikkötuotossamme.

Alkuvuonna yksikkökustannuksemme ilman polttoainetta kasvoivat jonkin verran, mihin emme voi olla tyytyväisiä. Toisaalta on muistettava, että valmistaudumme kiihdytettyyn kasvuun, mikä vaikuttaa kustannuspohjaamme etupainotteisesti. Uusia rekrytointeja oli alkuvuonna yli 500. Uusien finnairilaisten koulutus, uusien lentokoneiden käyttöönotto, uusien reittien avaukset ja muu kasvuun valmistautuminen rasittivat tulosta noin 6–8 miljoonaa euroa kummallakin vuosineljänneksellä. Meidän on pidettävä kustannukset tiukasti hallinnassa myös kasvuvalmistelujen aikana. Lisäksi pyrimme löytämään uusia keinoja parantaa tehokkuutta muun muassa digitalisaation avulla.

Strategiset tavoitteet

Finnairin hallitus vahvisti 11.5.2016 osana yhtiön vuosittaista strategiatyötä viime vuonna päivitettyt tavoitteet ja päätti neljästä uudesta strategisesta painopistealueesta niiden saavuttamiseksi: kannattava kasvu, parempi asiakas- ja henkilöstökokemus sekä digitaalinen transformaatio. Erityisesti hallitus antoi valtuudet kiihdyttää kasvua pitämällä liikenteessä vuoden 2017 jälkeen kaksi A330-laajarunkokonetta, joista yhtiö aiemman suunnitelman mukaan olisi tuolloin luopunut. Finnair arvioi sen myötä kapasiteettinsa kasvavan vuosittain noin 8–10 prosenttia tarjotuilla henkilökilometreillä mitattuna vuoden 2018 loppuun ulottuvalla strategiakaudella. Niin ikään Finnair arvioi kaksinkertaistavansa Aasian liikenteensä vuoden 2010 tasoon verrattuna jo vuonna 2018, kun alkuperäinen tavoite kohdistui vuoteen 2020.

Markkinaympäristö

Liikenne Finnairin päämarkkina-alueilla kasvoi edelleen vuoden 2016 toisella neljänneksellä. Finnairin Euroopan-kohteiden ja Helsingin välinen reittilentomarkkina tarjotuilla tuolikiilometreillä mitattuna kasvoi noin 1,3 prosenttia vertailukaudesta, ja Finnairin Aasian- ja Euroopan-kohteiden välinen suorien reittien markkina kasvoi 1,8 prosenttia vertailukaudesta. Finnairin markkinaosuus nousi Euroopan-liikenteessä (Helsingin ja Finnairin Euroopan-kohteiden välillä) 60,2 prosenttiin (58,0) ja pysyi ennallaan Eurooppa–Aasia-liikenteessä 5,5 prosentissa.*

Markkinakapasiteetin kasvu rasitti jonkin verran kaukoliikenteen käyttöasteita ja yksikkötuottoja. Business-luokan liikematkustuskysyntä jatkoi virkeää kasvua, kun taas vapaa-ajanmatkustus Aasiasta eräisiin Euroopan kohteisiin näyttäisi kärsivän turvallisuushuolista. Kansainvälinen ilmakuljetusliitto IATA julkaisi elokuun alussa arvionsa toimialan kehityksestä. Lentoliikenteen kausivaihtelusta puhdistetun kasvun todettiin jatkuneen mutta hidastuneen vuoden 2016 aikana. Kysynnän odotettiin kasvavan edelleen mutta aiempaa hitaammin geopolittisten huolien takia.

Finnair panosti merkittäväillä kapasiteettilisäyksillä Euroopan ja Pohjois-Amerikan väliset lennot kattavaan Atlantic Joint Business-yhteishankkeeseen. Euroopan ja Japanin yhteistyöhanke onnistui kasvattamaan markkinaosuuttaan Euroopan ja Japanin välisen liikennevolyymin supistumisesta huolimatta. Finnair on kesällä ainoa eurooppalainen lentoyhtiö joka tarjoaa suoria lentoja Euroopasta neljään Japanin metropoliin.

Suomessa toimivien matkanjärjestäjien alkukesän 2016 valmismatkatarjonta vastasi pääsääntöisesti hyvin kysyntää. Turkin levottomuudet rasittivat maahan kohdistuvaa lomakysyntää, mutta Turkin osuus Aurinkomatkojen tarjonnassa on verrattain pieni. Rahtiliikenne kokonaisuudessaan kärsi edelleen ylikapasiteetista, mikä heikensi Finnairin rahtituottoja.

Syksyllä 2014 alkanut lentopetrolin hinnan laskutrendi päättyi ensimmäisen vuosineljänneksen aikana ja trendi kääntyi nousevaksi. Lentopetrolin dollarihintana oli toisella vuosineljänneksellä kuitenkin 27,6 prosenttia matalampi kuin vuotta aiemmin. Euron jälkeen merkittävin kuluvaluutta Yhdysvaltain dollari heikkeni euroon nähden 2,2 prosenttia vertailujaksosta. Merkittävimmistä myyntivaluutoista Japanin jeni vahvistui euroon nähden 10,0 prosenttia ja Kiinan yuan heikkeni 7,1 prosenttia. Finnair suojaa polttoainehankintojaan sekä keskeisiä valuuttamääräisiä eriä, minkä vuoksi kurssimuutokset eivät välity suoraan sen tulokseen.

** Finnairin arvio. Laskentapohjana ovat kohdekaupungit, eivät lentokentät.*

Merkittävät tapahtumat huhti–kesäkuussa 2016

Finnair järjesti rahoituksen kahdelle A350-lentokoneelle

Finnair hankki toisella neljänneksellä yhteensä noin 243 miljoonaa euroa rahoitusta maaliskuu- ja huhtikuussa vastaanottamilleen neljännelle ja viidennelle A350-900 XWB -koneelleen. Rahoitus toteutettiin Japanese Operating Lease with Call Option (JOLCO) -rakenteella, jossa rahoitus käsitellään Finnairin IFRS-kirjanpidossa lainana ja kone omistettuna.

Taloudellinen kehitys

Liikevaihto huhti–kesäkuussa 2016

Finnairin vuoden 2016 toisen neljänneksen liikevaihto kasvoi 4,7 prosenttia vuotta aiemmasta ja oli 569,6 miljoonaa euroa (543,9). Matkustajatuotot, lisämyynti ja matkapalvelut kasvoivat, mutta rahtituotot ja matkatoimistoliikevaihto pienenevät. Yksikkötuotto (RASK) laski 3,8 prosenttia vertailukaudesta ja oli 6,69 eurosenttiä (6,95).

Liikevaihto tuotteittain

Milj. euroa	4-6/2016	4-6/2015	Muutos, %	2015
Matkustajatuotot	458,3	434,4	5,5	1 766,0
Lisämyynti	30,3	24,4	24,3	103,2
Rahti	42,6	45,1	-5,6	183,7
Matkapalvelut	34,1	33,5	1,9	177,8
Matkatoimistot	4,4	6,5	-32,9	23,8
Yhteensä	569,6	543,9	4,7	2 254,5

Matkustajatuotot ja liikennesuoritteet alueittain 4-6/2016

Liikennealue	Lipputuotot			ASK			RPK			PLF	
	Milj. euroa	Muutos %	Osuus %	Milj km	Muutos %	Osuus %	Milj. km	Muutos %	Osuus %	%	Muutos %-yks.
Aasia	173,9	-2,1	37,9	4 070,1	9,2	47,8	3 109,6	4,6	47,2	76,4	-3,4
Pohjois-Amerikka	28,8	40,2	6,3	671,9	66,0	7,9	530,2	49,6	8,0	78,9	-8,6
Eurooppa	204,2	2,6	44,5	3 413,6	1,6	40,1	2 713,7	2,8	41,2	79,5	0,9
Kotimaa	39,7	7,6	8,7	356,9	7,5	4,2	237,9	7,1	3,6	66,7	-0,3
Reiteille kohdistumaton	11,8	> 200	2,6								
Yhteensä	458,3	5,5	100	8 512,5	8,8	100 %	6 591,3	6,5 %	100 %	77,4	-1,7

Matkustajaliikenteen kapasiteetti tarjotuilla henkilökilometreillä (ASK) mitattuna kasvoi kokonaisuutena 8,8 prosenttia ja liikenne myydyillä henkilökilometreillä mitattuna kasvoi 6,5 prosenttia. Kasvu kohdistui erityisesti kaukoliikenteeseen.

Aasian-liikenteen kapasiteetti kasvoi toisella vuosineljänneksellä 9,2 prosenttia vertailukaudesta. Tähän vaikuttivat muun muassa laivaston kasvu yhdellä laajarunkokoneella sekä edeltäjiään suurempien A350-koneiden tuoma lisäkapasiteetti, vuorojen lisäys pitkillä Singaporen ja Shanghaiin reiteillä sekä Fukuokan ja Guangzhoun reittien avaus toukokuussa. Aasian-liikenteen matkustajakäyttöaste laski 3,4 prosenttiyksikköä 76,4 prosenttiin pääasiassa uusien reittien ja kapasiteetin lisäysten myötä. Pohjois-Amerikan-liikenteen kapasiteetti kasvoi 66,0 prosenttia, kun Finnair viime vuodesta poiketen lensi koko neljänneksen ajan New Yorkin lisäksi myös Miamiin. Matkustajakäyttöaste laski 8,6 prosenttiyksikköä 78,9 prosenttiin.

Lisämyynti kasvoi 24,3 prosenttia vertailukaudesta ja oli 30,3 miljoonaa euroa. Erityisesti kasvoivat lisämatkatavaramaksut ja istumapaikan ennakkovaraukset. Rahtiliikenteen volyyymi kasvoi huomattavasti: myydyt rahtitonnikilometrit kasvoivat 20,3 prosenttia, kun tarjotut rahtitonnikilometrit kasvoivat 9,8 prosenttia. Heikon markkinatilanteen vuoksi rahdin keskimääräiset yksikkötuotot kuitenkin laskivat, joten liikevaihto laski 5,6 prosenttia vertailukaudesta ja oli 42,6 miljoonaa euroa.

Finnairin matkapalvelujen (Aurinkomatkat) huhti-kesäkuun liikevaihto kasvoi 1,9 prosenttia vertailukaudesta ja oli 34,1 miljoonaa euroa (33,5). Turkin levottomuuksista huolimatta Aurinkomatkojen valmismatkojen täyttöaste oli hyvä (97 %). Matkatoimistojen liikevaihdon supistuminen vertailukaudesta selittyy SMT:n Baltian tytäryhtiön Estravelin myynnillä joulukuussa 2015. Finnair allekirjoitti sopimuksen myös SMT:n myynnistä toukokuun alussa, ja kaupan arvioidaan toteutuvan kolmannella vuosineljänneksellä.

Kustannuskehitys ja tulos huhti-kesäkuussa 2016

Finnairin toiminnalliset kulut kasvoivat toisella neljänneksellä 1,0 prosenttia ja olivat 584,3 miljoonaa euroa (578,4). Yksikkökustannus (CASK) laski 6,50 prosenttia ja oli 6,65 eurosenttiä (7,12).

Toiminnalliset kulut ilman polttoainetta kasvoivat 8,4 prosenttia vertailukaudesta eli hieman kapasiteetin kasvua vähemmän ja olivat 458,0 miljoonaa euroa (422,7). Polttoainekulut, mukaan lukien suojaukset ja päästökauppakulut, laskivat kapasiteetin kasvusta huolimatta 18,8 prosenttia vertailukaudesta 126,4 miljoonaan euroon (155,7). Henkilöstökulut kasvoivat 6,4 prosenttia 93,0 miljoonaan euroon (87,4), kun henkilöstön määrä kasvoi samaan aikaan 4,5 prosenttia. Henkilöstömäärän kasvu kohdistui pääasiassa lentävään henkilöstöön.

Finnair teki osakkuusyhtiönsä Norran kanssa huhtikuussa liiketoimintakaupan, jonka jälkeen se ryhtyi itse huoltamaan Norran operoimia ATR-koneita. Aikaisemmin niiden huolto oli osa Finnairin Norralle maksamaa muihin vuokriin sisältyvää ostoliikenneveloitusta. Näin ollen muutos pienensi muita vuokria ja kasvatti sekä huolto- että henkilöstökuluja. Myynti- ja markkinointikulut kasvoivat muun muassa myynnin volyymikasvun sekä uusien reittiavausten vuoksi. Volyymikasvu sekä lisääntynyt business-luokan matkustus kasvattivat lounge- ja catering-kuluja.

Muut kulut kasvoivat 17,7 miljoonaa euroa 72,8 miljoonaan euroon. Muiden kulujen kasvu johtui volyymikasvun lisäksi erityisesti siitä, että niihin sisältyvä valuuttasuojauksen tulos oli vertailukaudella enemmän voitollinen. Katsauskauden kustannuksia kasvattivat edelleen erilaiset kasvuvalmistelut, kuten uusien reittien avaukset, tilapäiset wet lease -lentokonevuokrausjärjestelyt sekä A350-koneiden käyttöönotto ja miehistön koulutus arviolta yli 5 miljoonalla eurolla.

Yhtiön vertailukelpoinen EBITDAR kasvoi 18,9 miljoonaa euroa ja oli 56,3 miljoonaa euroa (37,4). Vertailukelpoinen liiketulos eli liiketulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, käyttöomaisuuden myyntivoittoja, johdannaisten käyvän arvon ja valuuttamääräisten lentokaluston huoltovarausten arvon muutosta kasvoi 16,1 miljoonaa euroa ja oli 3,2 miljoonaa euroa (-12,9).

Johdannaisten käyvän arvon ja lentokaluston huoltovarausten valuuttamääräisen arvon muutos oli 0,0 miljoonaa euroa (20,9). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -2,9 miljoonaa euroa (-13,6) ja ne liittyivät pääasiassa A340-koneiden käytöstä poistamiseen. Liiketulos oli 0,2 miljoonaa euroa (-5,7), tulos ennen veroja -1,3 miljoonaa euroa (-7,4) ja tulos verojen jälkeen -1,1 miljoonaa euroa (-6,0).

Liikevaihto tammi–kesäkuussa 2016

Finnairin vuoden 2016 tammi-kesäkuun liikevaihto kasvoi 3,8 prosenttia vuotta aiemmasta ja oli 1 106,0 miljoonaa euroa (1 065,2). Liikevaihtoa nostivat matkustajatuotteiden, lisämyynnin ja matkapalvelujen liikevaihdon kasvu, ja sitä laskivat rahtituotteiden väheneminen sekä vertailukauden jälkeen myytyjen liiketoimintojen liikevaihdon poistuminen. Yksikkötuotto (RASK) laski 3,0 prosenttia vertailukaudesta ja oli 6,65 eurosenttiä (6,86).

Liikevaihto tuotteittain

Milj. euroa	1–6/2016	1–6/2015	Muutos, %	2015
Matkustajatuotteet	862,3	828,7	4,1	1 766,0
Lisämyynti	60,0	47,5	26,3	103,2
Rahti	82,2	89,9	-8,5	183,7
Matkapalvelut	93,2	86,8	7,3	177,8
Matkatoimistot	8,4	12,3	-32,1	23,8
Yhteensä	1 106,0	1 065,2	3,8	2 254,5

Matkustajatuotteet ja liikennesuoritteet alueittain 1–6/2016

Liikennealue	Lipputuotteet			ASK			RPK			PLF	
	Milj. euroa	Muutos %	Osuus %	Milj. km	Muutos %	Osuus %	Milj. km	Muutos %	Osuus %	%	Muutos %-yks.
Aasia	338,8	0,1	39,3	8 091,6	6,3	48,6	6 438,0	5,3	49,6	79,6	-0,7
Pohjois-											
Amerikka	54,5	15,8	6,3	1 304,4	31,7	7,8	1 038,9	27,4	8,0	79,6	-2,6
Eurooppa	365,1	4,3	42,3	6 412,2	3,2	38,6	4 942,5	3,4	38,0	77,1	0,1
Kotimaa	88,4	12,0	10,2	825,1	14,5	5,0	572,4	14,6	4,4	69,4	0,1
Reiteille kohdistumaton	15,5	8,1	1,8								
Yhteensä	862,3	4,1	100	16 633,2	7,1	100 %	12 991,7	6,4	100 %	78,1	-0,5

Matkustajaliikenteen kapasiteetti tarjotuilla henkilökilometreillä (ASK) mitattuna kasvoi 7,1 prosenttia ja liikenne myydyillä henkilökilometreillä mitattuna kasvoi 6,4 prosenttia. Kaukoliikenteen kasvu johtui A350-koneiden tuomasta lisäkapasiteetista, vuorojen lisäyksistä pitkillä Aasian reiteillä ja Miamin ympärivuotisesta

liikennöinnistä. Euroopan- ja erityisesti kotimaan-liikenteen kapasiteetin kasvu johtui suurelta osin Norran aiemmin omalla riskillään lentämien reittien siirtymisestä Finnairin liikenteeksi vuoden 2015 toukokuussa.

Kustannuskehitys ja tulos tammi–kesäkuussa 2016

Finnairin toiminnalliset kulut kasvoivat vuoden 2016 alkupuoliskolla 0,6 prosenttia ja olivat 1158,1 miljoonaa euroa (1151,0). Yksikkökustannus (CASK) laski 5,6 prosenttia ja oli 6,72 eurosenttiä (7,12). Polttoainekulut vähenivät 19,2 prosenttia ja olivat 247,9 miljoonaa euroa, jolloin ilman polttoainetta lasketut toiminnalliset kulut kasvoivat 7,9 prosenttia ja olivat 910,2 miljoonaa euroa. Katsauskauden tulosta rasittivat poikkeuksellisen useat kotimaan lentojen peruutukset vuoden alussa, tilapäiset wet lease -lentokonevuokrausjärjestelyt sekä A350-koneiden käyttöönotto ja siihen liittyvä miehistön koulutus.

Yhtiön vertailukelpoinen EBITDAR kasvoi 36,1 miljoonaa euroa ja oli 92,7 miljoonaa euroa (56,6). Vertailukelpoinen liike-tulos eli liike-tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, käyttöomaisuuden myyntivoittoja, johdannaisten käyvän arvon ja valuuttamääräisten lentokaluston huoltovarausten arvon muutosta kasvoi 29,1 miljoonaa euroa ja oli -12,2 miljoonaa euroa (-41,3).

Johdannaisten käyvän arvon ja lentokaluston huoltovarausten valuuttamääräisen arvon muutos oli 4,3 miljoonaa euroa (14,1). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -9,6 miljoonaa euroa (13,3) ja ne liittyivät pääasiassa A340-koneiden käytöstä poistamiseen. Liike-tulos oli -17,4 miljoonaa euroa (-13,9), tulos ennen veroja -20,0 miljoonaa euroa (-19,5) ja tulos verojen jälkeen -16,1 miljoonaa euroa (-15,8).

Tase 30.6.2016

Konsernin taseen loppusumma oli katsauskauden lopussa 2 517,6 miljoonaa euroa (31.12.2015: 2 050,3). Tase kasvoi tammi–kesäkuussa pääasiassa lainarahoitettujen laivastoinvestointien ja positiivisen liiketoiminnan rahavirran myötä. Oma pääoma oli 744,9 miljoonaa euroa (31.12.2015: 727,5) eli 5,85 euroa osakkeelta (31.12.2015: 5,69). Oma pääoma kasvoi pääasiassa yhtiön voitollisen laajan tuloksen vuoksi.

Omaan pääomaan sisältyy käyvän arvon rahasto, jonka arvoon vaikuttavat suojauslaskennassa mukana olevat öljy- ja valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset sekä IAS 19:n mukaiset, lentäjien etuus pohjaisiin eläkkeisiin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot. Kesäkuun 2016 lopussa erän suuruus oli laskennallisten verojen jälkeen -29,0 miljoonaa euroa (31.12.2015: -67,9), ja siihen vaikuttivat erityisesti edellä mainittujen johdannaisten käyvän arvon muutokset.

Kassavirta ja rahoitusasema

Finnairilla on vahva rahoitusasema, mikä tukee liiketoiminnan kehitystä ja tulevia investointeja. Tammi–kesäkuussa 2016 yhtiön liiketoiminnan nettorahavirta oli 130,0 miljoonaa euroa (101,4). Rahavirtaa vahvisti edellisvuodesta pääasiassa vertailukelpoisen liike-tuloksen paraneminen. Investointien nettorahavirta oli -396,3 miljoonaa euroa (89,2), ja siihen vaikuttivat erityisesti kolmen uuden A350-koneen hankkiminen ja investoinneiksi luokiteltavien yli kolmen kuukauden rahamarkkinasijoitusten kasvu.

Omavaraisuusaste 30.6.2016 oli 29,6 prosenttia (31.12.2015: 35,5) ja nettovelkaantumisaste (gearing) negatiivinen -20,2 prosenttia (31.12.2015: -49,8). Oikaistu nettovelkaantumisaste (adjusted gearing) oli 82,1 prosenttia (31.12.2015: 45,8). Kesäkuun lopussa korollinen velka oli 731,4 miljoonaa euroa (31.12.2015: 346,3) ja korollinen nettovelka negatiivinen -150,2 miljoonaa euroa (31.12.2015: -362,0). Finnair toteutti vuoden alkupuoliskolla uusille A350-koneilleen kolme JOLCO-velkarahoitusjärjestelyä, joilla hankittiin rahoitusta yhteensä noin 378 miljoonaa euroa.

Yhtiön maksuvalmius oli katsauskaudella vahva. Konsernin rahavarat olivat kesäkuun lopussa 881,6 miljoonaa euroa (31.12.2015: 708,2). Taseen rahavarojen lisäksi yhtiöllä on työeläkeyhtiöltään noin 430 miljoonan euron

rahastoitujen eläkevarojen takaisinlainausmahdollisuus, jonka käyttäminen edellyttää pankkitakausta. Finnairilla on reservirahoitukseksi tarkoitettu, kokonaan käyttämätön 175 miljoonan euron syndikoitu luottolimiitti, joka solmittiin kesäkuussa vastaavan järjestelyn erääntyessä. Uusi järjestely on voimassa kolme vuotta ja sisältää kaksi vuoden pituista jatko-optiota.

Finnairilla on 200 miljoonan euron lyhytaikainen yritystodistusohjelma, joka oli katsauskauden lopussa käyttämätön. Rahoituksen nettorahavirta oli tammi–kesäkuussa 341,8 miljoonaa euroa (-69,4). Rahoituskulut olivat -3,6 miljoonaa euroa (-6,4) ja rahoitustuotot 1,0 miljoonaa euroa (0,9).

Investoinnit

Tammi–kesäkuussa kokonaisinvestoinnit ilman ennakkomaksuja olivat 319,1 miljoonaa euroa (19,8), ja ne kohdistuivat pääasiassa laivastoon. Investointien (käyttöomaisuusinvestoinnit) rahavirta oli -316,3 miljoonaa euroa, joka sisältää ennakkomaksut.

Vuoden 2016 investointien rahavirran – ennakkomaksut ja niiden valuuttasuojaukset mukaan lukien – arvioidaan olevan noin 630 miljoonaa euroa, ja investoinnit kohdistuvat pääosin laivastoon. Luku sisältää investointisitoumusten lisäksi arvion sellaisista päätetyistä investoinneista, joista ei ole vielä vastapuolen kanssa sitovaa sopimusta. Nettoinvestoinnit ovat noin 440 miljoonaa euroa, mikäli tällä hetkellä todennäköisen toimitusaikataulun mukaan kolmannella vuosineljänneksellä toimitettavasta A350-lentokoneesta solmittu myynti- ja takaisinvuokraussopimus toteutuu suunnitellusti.

Vuoden 2017 investointien rahavirran arvioidaan olevan noin 480 miljoonaa euroa ja nettomääräisesti noin 200 miljoonaa euroa, mikäli vuonna 2017 toimitettavasta A350-lentokoneesta solmittu myynti- ja takaisinvuokraussopimus toteutuu suunnitellusti. Vuosien 2016–2017 investointien rahoitustarvetta mahdollisesti alentavat myöhemmin toteutettavat lentokonemyynnit.

Finnair lisää vuosien 2017–2018 aikana istuimia nykyisiin Airbus-kapearunkokoneisiinsa tehostamalla säilytys- ja teknisiä tiloja koneiden etu- ja takaosassa. Investointi koskee 23 Airbus-kapearunkokonetta Finnairin laivastossa.

Laivastoinvestointien ohella Finnairin rakennuttaa modernia rahtiterminaalia, joka on tarkoitus ottaa käyttöön keväällä 2017. Lisäksi Finnair asentaa vuosina 2017–2018 langattoman internetyhteyden valtaosaan yhtiön nykyisistä laaja- ja kapearunkokoneista.

Luottomarkkinoiden tämänhetkinen suotuisa tilanne ja Finnairin hyvä velkakapasiteetti mahdollistavat tulevien käyttöomaisuusinvestointien rahoituksen kilpailukykyisin ehdoin. Yhtiöllä on 28 kiinnittämätöntä lentokonetta, jotka vastaavat noin 50 prosenttia koko laivaston 1,0 miljardin euron tasearvosta. Tasearvoon sisältyy kolme rahoitusleasing-konetta.

Laivasto

Finnairin operoima laivasto

Finnairin laivastoa hallinnoi yhtiön kokonaan omistama tytäryhtiö Finnair Aircraft Finance Oy. Kesäkuun 2016 lopussa Finnair operoi itse 48 lentokonetta, joista 18 on laajarunkokoneita ja 30 kapearunkokoneita. Koneista 26 oli Finnairin itse omistamia, 19 vuokrattu ja 3 hankittu rahoitusleasing-sopimuksella.

Finnair otti toisella vuosineljänneksellä vastaan kaksi uutta A350-900 XWB -laajarunkokonetta, jotka rahoitettiin kassavaroin, kunnes näistä ensimmäiselle hankittiin JOLCO-rahoitus (Japanese Operating Lease with Call Option). Tämä rahoitus käsitellään Finnairin IFRS-tilinpäätöksessä lainana ja kone omistettuna. Lisäksi Finnair myi purettavaksi yhden käytetyn A340-lentokoneen, joka oli saavuttanut elinkaarensa pään, sekä osti yhden aiemmin vuokraamansa A320-koneen itselleen.

Vuoden 2016 toisen neljänneksen lopussa Finnairin operoiman laivaston keski-ikä oli 9,8 vuotta.

Finnairin operoima laivasto 30.6.2016*	Istuimia	Kpl	Muutos 31.12.2015 verrattuna	Omat**	Vuokratut (käyttö- leasing)	(rahoitus- leasing)	Keski- ikä 30.6.2016	Tilaukset
Kapearunkolaivasto								
Airbus A319	138	9		7	2		14,9	
Airbus A320	165	10		7	3		13,9	
Airbus A321	209/196	11		4	7		9,6	
Laajarunkolaivasto								
Airbus A330	289/263	8		0	5	3	6,7	
Airbus A340	263/257	4	-1	4			8,5	
Airbus A350	297	6	3	4	2		0,4	13
Yhteensä		48	2	26	19	3	9,8	13

* Finnairin lentotoimintalupa eli AOC (Air Operator Certificate).

** Sisältää JOLCO-rahoitetut A350-koneet.

Kaukoliikennelaivastouudistus

Finnair on tilannut Airbusilta yhteensä 19 Airbus A350 XWB -lentokonetta, joista kolme toimitettiin vuonna 2015 ja kolme vuoden 2016 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Koneiden käyttöönottoon liittyy lentoyhtiökohtaisia valmisteluja ja perusteellisia tarkastuksia, mistä syystä alustavasti ilmoitetut toimituspäivät saattavat vaihdella jonkin verran. A350-koneita oli yhteensä kuusi vuoden 2016 ensimmäisen puoliskon lopussa ja tällä hetkellä todennäköisen toimitusaikataulun mukaan seitsemän vuoden 2016 loppuun, 11 vuoden 2017 loppuun ja 19 vuoden 2023 loppuun mennessä. Finnairin investointisitoumukset käyttöomaisuushyödykkeisiin, yhteensä 1 631 miljoonaa euroa, sisältävät tulevat kaukoliikennelaivastoinvestoinnit.

Finnair luopuu kaikista operoimistaan A340-koneista vuoden 2017 loppuun mennessä, kun niitä korvaavat A350-koneet on toimitettu ja otettu käyttöön Finnairin reittiliikenteessä. Finnair on sopinut myyvänsä vuosina 2016 ja 2017 loput neljä Airbus A340-300-konettaan takaisin Airbusille. Finnairin ja Airbusin sopimus mahdollistaa sujuvan siirtymisen A340-laivastosta A350-laivastoon ja lieventää mahdollisia laivastouudistuksesta johtuvia operatiivisia riskejä sekä A340-lentokoneisiin liittyvää jäännösarvoriskiä. Finnairilla on mahdollisuus sopeuttaa joustavasti laivastonsa kokoa kysyntätilanteen ja näkymien mukaisesti myös eripituisten vuokrasopimusten avulla

Norran operoima laivasto (ostoliikennelaivasto)

Nordic Regional Airlines Oy (Norra) operoi 24 lentokoneen laivastoa Finnairin ostoliikenteenä. Norran operoimista lentokoneista 11 oli Finnairin omistamia ja 13 vuokrattuja. Taulukossa esitettyjen lentokoneiden lisäksi toisen neljänneksen lopussa kaikki aiemmin AS Estonian Airille edelleenvuokratut E170 -koneet oli palautettu omistajilleen. Finnair allekirjoitti 29.6.2016 sopimuksen yhden ATR 72 -lentokoneen myynnistä. Kone poistuu laivastosta suunnitelman mukaisesti vuoden kolmannen neljänneksen aikana.

Norran operoima laivasto 30.6.2016*	Istuimia	Kpl	Muutos 31.12.2015 verrattuna	Finnairin omistamat lentokoneet	Vuokratut** (käyttö- leasing)	Keski- ikä 30.6.2016	Tilaukset
ATR 72	68-72	12		6	6	6,9	
Embraer 170	76	0	-2	0			
Embraer 190	100	12		5	7	8,0	
Yhteensä		24	0	11	13	7,5	0

* Nordic Regional Airlines Oy:n lentotoimintalupa eli AOC (Air Operator Certificate).

** Finnairin tytäryhtiö Finnair Aircraft Finance on vuokrannut lentokoneet ja edelleenvuokrannut ne Nordic Regional Airlinesille.

Lentoliikenteen palvelut ja tuotteet

Reittiverkosto ja allianssit

Finnair tarjoaa yhteydet Aasian ja Euroopan välisessä liikenteessä yli 200 reittiparilla ja lentää lisäksi Helsingistä viikoittain yli 800 lentoa kotimaan kohteisiin ja muualle Eurooppaan. Talvikaudella 2015/2016 lentoja Aasiaan oli enimmillään 78 viikossa, ja kesäkaudella 2016 niitä on 80.

Finnair on osa **oneworld**-allianssia ja se tekee myös syvempää yhteistyötä tiettyjen **oneworld**-kumppaniensa kanssa osallistumalla Siberian Joint Business- ja Atlantic Joint Business -yhteishankkeisiin. Yhteishankkeet ovat sopimuksia kyseisten reittialueiden lentojen tuottojen jakamisesta ja hintojen koordinoinnista.

Finnairin kesäkauden 2016 uudet reittikohteet Helsingistä ovat Edinburgh, Billund, Pula, Zakynthos, Skiathos, Santorini, Preveza, Rimini, Verona ja Varna sekä Oulusta kerran viikossa Hania ja Alanya. Kaukoliikenteessä Finnair avasi Miamin ympärivuotiseksi kohteeksi ja lisäsi yhteyksiä Chicagoon kesäksi. Aasiassa Finnair avasi kesäksi kolme viikkovuoroa Fukuokaan ja neljä Guangzhouhun.

Muut uudistukset ja palvelut

Finnair alkoi huhtikuussa tarjota Aasian ja Euroopan välillä matkustaville asiakkailleen Suomessa tehtävää stopover-pysähdystä. Stopover-lennot voi varata uudella stopover.finnair.com-verkkosivustolla, josta löytyy myös tietoa eri stopover-aktiviteeteista ja kohdetietoa Suomesta. StopOver Finland on Visit Finlandin vetämä hanke, ja matkapakettien toteutuksesta vastaa ulkoinen matkatoimistokumppani. Stopover-matkapakettien kesto on viidestä tunnista viiteen päivään.

Finnair ja kiinalainen matkapalvelutarjoaja Alitrip sopivat heinäkuussa pitkäaikaisesta strategisesta yhteistyöstä, jonka tavoitteena on tuoda noin 3 000 kiinalaista turistia Suomen Lappiin talvikuukausina. Finnair on ensimmäinen eurooppalainen lentoyhtiö, jonka kanssa Alitrip tekee näin laajaa strategista yhteistyötä. Alitrip on nopeasti kasvava kiinalainen, verkossa matkapalveluita tarjoava yritys. Se on osa New Yorkin pörssissä listattua Alibaba Groupia.

Tunnustukset ja palkinnot

Skytrax World Airline Awards nimesi heinäkuussa Finnairin Pohjois-Euroopan parhaaksi lentoyhtiöksi jo seitsemättä kertaa peräkkäin. Palkinto myönnetään Skytraxin puolueettoman kyselyn perusteella, johon vastasi noin 19 miljoonaa matkustajaa yli 160 maasta. Kysely kattaa yli 40 kriteeriä, joita ovat muun muassa lähtöselvitys, istuinten mukavuus, matkustamon puhtaus ja palvelu.

Huhtikuussa Finnair nimettiin TTG China Travel Awards-tilaisuudessa parhaaksi eurooppalaiseksi lentoyhtiöksi Kiinassa. Palkinto perustui TTG:n julkaisujen lukijoiden äänestykseen.

Finnair palkittiin kultamitalilla Global Business Travel Association (GBTA) Foundationin järjestämässä ICARUS-yritysvastuukilpailussa. Tunnustus osoittaa, että Finnair johtavana matkailualan vastuullisena yrityksenä on sitoumuksillaan ja toiminnallaan osoittanut pystyvänsä tarjoamaan asiakasyrityksilleen ja matkustajilleen kestävä kehityksen näkökulmasta ensiluokkaisia matkustuspalveluita.

Saksalainen ESG-ratingyhtiö oekom research AG päivitti helmikuussa analyysinsä Finnairin vastuullisuudesta. Finnairin ESG-rating on nyt B-. Se oli 77:stä liikenne- ja logistiikka-alan yhtiöstä koostuneen vertailuryhmän korkein. Samalla Finnair sai *Prime*-luokituksen, joka kertoo Finnairin arvopaperien sopivuudesta vastuullisten sijoittajien sijoituskohteeksi.

Tammikuussa ilmestyneessä OAG:n Punctuality League -julkaisussa Finnairin saapumistäsmällisyys vuonna 2015 (89,5 %) todettiin maailman kuudenneksi korkeimmaksi. FlightStats puolestaan nimesi tammikuussa oneworld-allianssin täsmällisimmäksi lentoyhtiöallianssiksi vuonna 2015.

Muutokset yhtiön johdossa

Finnair kertoi 16.2.2016 pörssitiedotteella vauhdittavansa kasvuaan ja uudistavansa organisaatiotaan 1.3.2016 alkaen kasvustrategiansa mukaisesti. Uusina konsernin johtoryhmän jäseninä aloittivat asiakaskokemuksesta vastaava Piia Karhu sekä digitalisaatiosta vastaava Katri Harra-Salonen. Operatiivisen yksikön johtajaksi nimitetty Jaakko Schildt aloitti tehtävässään 1.8.2016. Siihen saakka yksikköä johti strategia- ja resurssienhallintajohtajaksi nimitetty Ville Iho yhdessä maapalvelujen johtajan Mikko Tainion kanssa.

Henkilöstö

Finnairin palveluksessa oli vuoden tammi–kesäkuussa 2016 keskimäärin 5 002 (4 885) henkilöä eli 2,4 prosenttia enemmän kuin vertailukaudella. Työsuhteessa olevien määrä 30.6.2016 oli 5 165 (30.6.2015: 4 903; 31.12.2015: 4 817). Katsauskaudella henkilöstömäärä kasvoi 348:llä. Muutos johtuu pääosin matkustamohenkilökunnan ja lentäjien määrän kasvusta. Lisäksi liiketoimintakaupan yhteydessä 50 huoltotyöntekijää siirtyi toukokuussa Norralta Finnairin palvelukseen.

Finnairia edustava Palta sekä toimisto-, asiakaspalvelu- ja teknistä henkilökuntaa edustavat FINTO, PRO ja IAU ovat sopineet valtakunnallisen kilpailukyky sopimuksen raamin mukaisista työehdoista keskusjärjestöjen asettamassa aikataulussa. Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla käydään työehtosopimusneuvotteluja lentävän henkilöstön kanssa.

Omat osakkeet

Finnair hankki vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä yhteensä 800 000 omaa osaketta Helsingin Pörssistä ja luovutti 277 596 omaa osaketta henkilöstön osakesäästöohjelman Fly Sharen kannustinpalkkioina. Lisäksi Finnair luovutti kesäkuussa 28 464 omaa osaketta kannustinpalkkiona konsernin vuosien 2013–2015 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän piirissä olleille yhtiön 31 avainhenkilölle.

Finnairin hallussa oli 30.6.2016 yhteensä 819 145 yhtiön osaketta (326 985), mikä vastaa 0,64 prosenttia yhtiön koko osakepääomasta.

Osakkeen kurssikehitys ja vaihto

Finnairin markkina-arvo oli kesäkuun 2016 lopussa 535,6 miljoonaa euroa (353,7) ja päätöskurssi 4,18 euroa (2,76). Finnairin osakkeen ylin kurssi NASDAQ Helsingin pörssissä oli tammi–kesäkuussa 5,92 euroa (3,30), alin kurssi 4,11 euroa (2,49) ja keskipurssi 5,08 euroa (3,04). Osakkeita vaihdettiin noin 14,0 miljoonaa kappaletta (10,7) yhteensä 71,0 miljoonalla eurolla (32,6).

Finnairin kaupparekisteriin merkitty osakemäärä oli katsauskauden lopussa 128 136 115 osaketta. Suomen valtio omisti Finnairin osakkeista 55,8 prosenttia (55,8). Suorien ulkomaisten ja hallintarekisteröityjen omistusten osuus oli 9,7 prosenttia (7,8).

Yhteiskuntavastuu

Taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristövastuu ovat olennainen osa Finnairin strategiaa ja liiketoimintaa. Finnair haluaa olla vastuullinen maailmankansalainen sekä vastata sidosryhmiensä tarpeisiin myös vastuullisuuden näkökulmasta.

Finnair tekee yhteistyötä alan toimijoiden ja viranomaisten kanssa muun muassa lentämisen ilmastovaikutusten vähentämiseksi ja biopolttoaineiden käytön edistämiseksi. Finnairin yhteiskuntavastuu heijastuu niin sen strategiaan, visioon kuin arvoihinkin, jotka ovat välittäminen, yksinkertaistaminen ja rohkeus. Vastuullisuus näkyy Finnairin kaikessa toiminnassa. Vastuullisuusstrategian tavoitteena on vähentää ympäristövaikutuksia ja tuottaa taloudellista sekä sosiaalista hyötyä yhteiskunnalle.

Finnair allekirjoitti kesäkuussa 2016 yhteistyösopimuksen UNWomenin kanssa naisten oikeuksien tukemiseksi. Lisäksi Finnair allekirjoitti United for Wildlife Transport Taskforce Buckingham Palace Declaration -sitoumuksen, joka tähtää uhanalaisten lajien laittoman kaupan ja kuljetuksen estämiseen. Sitoumuksen tavoitteena on myös lisätä yhteistyötä viranomaisten ja suojelujärjestöjen kanssa yhteisessä taistelussa uhanalaisten eläinten salakuljetusta vastaan. Finnair on jo useita vuosia sitten sitoutunut olemaan kuljettamatta eläimiä tai tuotteita, jotka on suojattu villieläimistön ja -kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevalla yleissopimuksella (CITES). Vuonna 2015 Finnair kielsi uhanalaisista eläimistä tai niiden osista koostuvien metsästysmuistojen kuljetuksen rahtiverkostossaan.

Vastuullisuuden tunnusluvut on esitetty taulukko-osan ensimmäisessä taulukossa ”Avainluvut”.

Merkittävät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Lentoliikenne on globaalisti suhdanneherkkä toimiala, joka reagoi nopeasti ulkoihin häiriöihin, kausivaihteluihin ja taloussuhdanteisiin. Strategian toteuttamisessa Finnairiin ja sen toimintaan kohdistuu monenlaisia riskejä ja mahdollisuuksia. Finnairilla on käytössä kokonaisvaltainen riskienhallinnanprosessi sen varmistamiseksi, että riskit tunnistetaan ja niitä vähennetään mahdollisuuksien mukaan, vaikka monet riskeistä jäävätkin yhtiön täyden kontrollin ulkopuolelle. Hyödyntääkseen arvon luomisen mahdollisuuksia Finnair on valmis ottamaan myös hallittuja riskejä riskinkantokykynsä rajoissa.

Alla kuvatuilla riskeillä ja epävarmuustekijöillä katsotaan mahdollisesti olevan merkittävää vaikutusta Finnairin liiketoimintaan, taloudelliseen tulokseen ja tulevaisuuden näkymiin seuraavan 12 kuukauden aikana. Tämän luettelon ei ole tarkoitus olla tyhjentävä.

Polttoaineen hinnan poikkeukselliset vaihtelut ja viimeaikaisen hinnanlaskun mahdollinen siirtyminen lentolippujen hintoihin tai johtaminen kapasiteetin kasvuun Finnairin päämarkkina-alueilla muodostavat riskin Finnairin tuottokehitykselle samoin kuin valuuttakurssien äkilliset, epäedulliset muutokset. Myös hidastuvasta tai olemattomasta talouskasvusta johtuva lentomatkojen tai rahtikysynnän heikkeneminen Finnairin päämarkkina-alueilla muodostaa riskin Finnairin tuottokehitykselle.

Nykyisten tai uusien kilpailijoiden mahdolliset kapasiteetin lisäykset ja tuoteparannukset voivat vaikuttaa Finnairin palveluiden kysyntään. Lisäksi lentoyhtiöalliansseja tiiviimpien yhteenliittymien ja yhteishankkeiden arvioidaan edelleen kehittyvän.

Finnairin kumppanuus- ja ulkoistushankkeilla tavoiteltujen strategisten hyötyjen ja säästöjen saavuttamiseen liittyy riskejä. Esimerkiksi laatu- ja saatavuusongelmilla ja/tai kumppanuuksien ja toimittajien odottamattomilla lisäkustannuksilla voi olla haitallinen vaikutus Finnairin tuotteeseen, maineeseen ja kannattavuuteen.

Seuraavan sukupolven Airbus A350 XWB -lentokoneiden käyttöön liittyy uuteen teknologiaan ja käyttöönottoprosesseihin liittyviä riskejä. Lisäksi Finnairin strategian toteutukseen liittyy merkittävien toimintamallien ja sisäisten muutosten toteutusriskejä.

Lentoliikennetoimialaan kohdistuu useita EU- ja kansainvälisen tason sääntelyhankkeita, joiden vaikutuksia lentoyhtiöiden operatiiviseen toimintaan ja/tai kustannuksiin on etukäteen vaikea arvioida. Esimerkkejä näistä sääntelyhankkeista ovat hiilidioksidipäästökauppaan liittyvä kansainvälinen sääntely, melumääräykset sekä muu ympäristöperustainen sääntely, EU:n yksityisyyden suojaa koskeva sääntely sekä EU-tuomioistuimen lokakuussa 2012 antama päätös lentomatkustajien oikeuksista. Lisäksi ei-taloudellisen tiedon (vastuullisuus) raportoinnin sääntely ja muut sidosryhmävaatimukset ovat selvästi lisääntyneet.

Geopoliittisella epävarmuudella, kasvavalla terrorismin uhalla ja mahdollisilla muilla ulkoisilla häiriötekijöillä saattaa niiden toteutuessa olla merkittävä vaikutus lentomatkustuskysyntään ja yhtiön liiketoimintaan.

Ison-Britannian tulevaan eroon Euroopan Unionista liittyvä yleistä taloudellista epävarmuutta, joka voi heijastua myös lentomatkustuskysyntään.

Helsinki-Vantaan lentoaseman vuoteen 2020 jatkuvan laajennuksen rakennustyöt saattavat aiheuttaa häiriöitä liikenteeseen. Finnair tekee tiivistä yhteistyötä Finavian kanssa minimoidakseen laajennustöistä aiheutuvan haitan. Laajennustyö mahdollistaa lentoaseman matkustajamäärän kasvattamisen 20 miljoonaan vuodessa ja mahdollistaa Finnairin kasvustrategian toteuttamisen.

Finnairin riskienhallintaa ja toimintaan liittyviä riskejä kuvataan tarkemmin yhtiön internet-sivuilla www.finnairgroup.com.

Liiketoiminnan kausiluonteisuus ja herkkydet

Lentoliiketoiminnan kausivaihtelun vuoksi yhtiön liikevaihto ja liikevoitto ovat yleensä selvästi pienimmät vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja suurimmat vuoden kolmannella neljänneksellä. Aasian-liikenteen kasvava suhteellinen osuus lisää kausivaihtelua myös Aasian vapaa-ajan ja liikematkustuksen kohdekohtaisten sesonkien mukaisesti.

Finnairin tulokseen vaikuttaa operatiivisen toiminnan lisäksi keskeisesti polttoaineen hinnan kehitys, sillä polttoainekustannukset ovat yhtiön suurin kuluerä. Yhtiön valuuttariski syntyy lähinnä polttoaine- ja lentokoneostoista, lentokoneiden leasing-maksuista sekä valuuttamääräisistä myyntituotoista. Merkittäviä dollarikuluja ovat lentokoneiden leasing-maksut ja polttoainekulut sekä liikennöimismaksut. Myös suurimmat investoinnit eli lentokoneiden ja niiden varaosien hankinta tapahtuvat pääosin Yhdysvaltain dollareissa. Euron jälkeen yhtiön suurimpia tulovaluuttoja ovat Japanin jeni, Kiinan yuan ja Ruotsin kruunu.

Yhtiö suojautuu valuutta-, korko- ja lentopetrolipositioiden riskeiltä käyttämällä eri johdannaisinstrumentteja, kuten termiinejä, koronvaihtosopimuksia ja optioita hallituksen vahvistaman riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Polttoainehankintoja suojataan 24 kuukautta eteenpäin rullaavasti, ja suojausaste laskee suojausjakson loppua kohden. Suojausasteen ylä- ja alarajat ovat seuraaville kuudelle kuukaudelle 90 ja 60 prosenttia.

Operatiivisen toiminnan herkkydet		1 %-yksikön muutos			
(rullaavasti seuraavat 12 kk tilinpäätöspäivästä)					
Matkustajakäyttöaste (PLF)		21 milj. euroa			
Matkustajaliikenteen keskituotto (yield)		18 milj. euroa			
Yksikkökustannus (CASK ilman polttoainetta)		17 milj. euroa			
Polttoaineherkkydet		10 %:n muutos ilman suojauksia	10 %:n muutos suojaukset huomioon ottaen	Suojausasteet	
(rullaavasti seuraavat 12 kk tilinpäätöspäivästä)				H2/2016	H1/2017
Polttoaine		32 milj. euroa	15 milj. euroa	72 %	59 %

Valuuttajakauma %	4–6		1–6		2015	Valuuttaherkkydet USD ja JPY (rullaavasti seur. 12 kk tilinpäätöspäivästä)	Suojausaste (rullaavasti seur. 12 kk tilinpäätöspäivästä)	
	2016	2015	2016	2015			10 %:n muutos ilman suojauksia	10 %:n muutos suojaukset huomioon ottaen
Myyntivaluutat								
EUR	63	54	63	59	59	-	-	
USD*	4	2	4	2	3	ks. alla	ks. alla	ks. alla
JPY	8	9	8	8	8	12 milj. euroa	8 milj. euroa	70 %
CNY	6	8	6	6	7	-	-	
KRW	3	4	3	3	3	-	-	
SEK	5	5	5	5	5	-	-	
Muut	11	18	11	17	15	-	-	
Ostovaluutat								
EUR	53	50	53	52	53	-	-	
USD*	40	40	40	41	41	55 milj. euroa	20 milj. euroa	68 %
Muut	7	10	7	7	7			

* Herkkyytlaskelmassa oletetaan Kiinan yuanin ja Hongkongin dollarin korreloivan edelleen vahvasti Yhdysvaltojen dollarin kurssikehityksen kanssa.

Taloudellinen raportointi

Finnairin osavuositiedot julkaisupäivät vuonna 2016 ovat seuraavat:

Osavuositiedot 1.1.–30.9.2016: 26.10.2016
Tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2016: 15.2.2017

FINNAIR OYJ
Hallitus

Tiedotustilaisuudet

Finnair järjestää 17.8.2016 tulosjulkistukseen liittyvän lehdistötilaisuuden klo 11.00 ja analyttikotilaisuuden klo 12.30 toimitiloissaan osoitteessa Tietotie 9. Englanninkielinen puhelinkonferenssi ja webcast analyttikoille pidetään klo 14.30 (Suomen aikaa). Konferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon 09 2310 1618. PIN-koodi on 4146988. Ilmoittaudu webcastiin osoitteessa: <https://finnairgroup.videosync.fi/2016-08-17-q2>

Lisätietoja antavat:

Talousjohtaja **Pekka Vähähyyppä**, puhelin (09) 818 8550, pekka.vahahyyppa@finnair.com
Taloustiedotjohtaja **Ilkka Korhonen**, puhelin (09) 818 4705, ilkka.korhonen@finnair.com
IRO **Kati Kaksonen**, puhelin (09) 818 2780, kati.kaksonen@finnair.com

Avainluvut	4-6/2016	4-6/2015	Muutos %	1-6/2016	1-6/2015	Muutos %	2015
Liikevaihto ja tulos							
Liikevaihto, milj. euroa *	569,6	543,9	4,7	1 106,0	1 065,2	3,8	2 254,5
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	3,2	-12,9	> 200 %	-12,2	-41,3	70,5	23,7
Vertailukelpoinen liiketulos liikevaihdosta, % *	0,6	-2,4	2,9 %-yks.	-1,1	-3,9	2,8 %-yks.	1,1
Liiketulos, milj. euroa	0,2	-5,7	> 200 %	-17,4	-13,9	-25,1	121,7
Vertailukelpoinen EBITDAR, milj. euroa	56,3	37,4	50,6	92,7	56,6	63,8	231,2
Tulos ennen veroja, milj. euroa	-1,3	-7,4	82,9	-20,0	-19,5	-2,5	113,3
Kauden tulos, milj. euroa	-1,1	-6,0	82,3	-16,1	-15,8	-1,9	89,7
Tase ja kassavirta							
Omavaraisuusaste, %				29,6	28,2	1,4 %-yks.	35,5
Nettovelkaantumisaste, %				-20,2	-30,1	10,0 %-yks.	-49,8
Oikaistu nettovelkaantumisaste, %				82,1	81,4	0,7 %-yks.	45,8
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	208,0	7,3	> 200 %	319,1	19,8	> 200 %	329,7
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), edelliset 12 kk, %				10,0	-3,2	13,2 %-yks.	12,2
Oman pääoman tuotto (ROE), edelliset 12 kk, %				13,8	-8,0	21,7 %-yks.	14,4
Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. euroa	119,6	88,4	35,3	130,0	101,4	28,2	171,0
Osake							
Osakkeen hinta vuosineljänneksen lopussa, euroa				4,18	2,76	51,4	5,42
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	-0,04	-0,06	40,3	-0,19	-0,16	-18,2	0,57
Liikennesuoritteet ja vastuullisuuden tunnusluvut							
Matkustajamäärä, tuhatta henkilöä	2 779	2 622	6,0	5 280	4 905	7,6	10 294
Tarjotut henkilökilometrit (ASK), milj. km	8 513	7 822	8,8	16 633	15 537	7,1	31 836
Myydyt henkilökilometrit (RPK), milj. km	6 591	6 188	6,5	12 992	12 211	6,4	25 592
Matkustajakäyttöaste, %	77,4	79,1	-1,7 %-yks.	78,1	78,6	-0,5 %-yks.	80,4
Yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometrilta (RASK), senttiä/ASK *	6,69	6,95	-3,8	6,65	6,86	-3,0	7,08
RASK kiintein valuuttakurssein, senttiä/ASK	6,77	6,95	-2,7	6,70	6,86	-2,2	7,08
Yksikkötuotto myydyiltä henkilökilometrilta (yield), senttiä/RPK *	6,95	7,02	-1,0	6,64	6,79	-2,2	6,90
Yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometrilta (CASK), senttiä/ASK *	6,65	7,12	-6,5	6,72	7,12	-5,6	7,01
CASK ilman polttoainetta, senttiä/ASK *	5,17	5,13	0,8	5,23	5,15	1,7	5,14
CASK ilman polttoainetta kiintein valuuttakurssein, senttiä/ASK	5,13	5,13	0,1	5,20	5,15	1,0	5,14
Matkustajakohtainen lisämyynti	10,89	9,29	17,3	11,35	9,68	17,3	10,02
Tarjotut tonnikilometrit (ATK), milj. km	371	338	9,8	725	676	7,3	1 380
Myydyt tonnikilometrit (RTK), milj. km	228	190	20,3	427	370	15,4	787
Kuljetetun rahdin ja postin määrä, tonnia	38 047	31 475	20,9	70 977	61 904	14,7	130 697
Rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyiltä tonnikilometrilta, senttiä/RTK *	18,65	23,77	-21,6	19,25	24,28	-20,7	21,64
Kokonaiskäyttöaste, %	64,8	65,4	-0,7 %-yks.	64,8	64,4	0,4 %-yks.	66,4
Lentojen lukumäärä, kpl	28 251	27 691	2,0	55 172	51 960	6,2	108 471
Saapumistasmällisyys, %	91,1	89,4	1,6 %-yks.	86,5	88,0	-1,5 %-yks.	89,5
Polttoaineen kulutus, tonnia / ASK	0,0257	0,0268	-4,31	0,0260	0,0255	1,96	0,0262
CO ² päästöt, tonnia / ASK	0,0809	0,0845	-4,31	0,0820	0,0804	1,96	0,0826
Asiakastytyväisyys asteikolla 1 (erittäin huono) - 10 (erittäin hyvä)	8,2	8,1	1,2	8,1	8,1	0,0	8,1
Henkilöstö							
Henkilöstö, keskimäärin, hlöä	5 091	4 872	4,5	5 002	4 885	2,4	4 906

* Liikevaihto, yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometrilta (RASK), yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometrilta (CASK), yksikkötuotto myydyiltä henkilökilometrilta (yield) ja rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyiltä tonnikilometrilta vertailuvuodelta 2015 on oikaistu. Muutoksia on kuvattu tarkemmin liitteessä 16. Liiketoiminnan tuottojen ja tunnuslukujen laskentakaavojen muutos. RASK:n ja CASK:n muutetut kaavat on esitetty liitteessä 18. Tunnuslukujen laskentakaavat.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	4-6/2016	4-6/2015	Muutos %	1-6/2016	1-6/2015	Muutos %	2015	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	569,6	543,9	4,7	1 106,0	1 065,2	3,8	2 254,5	2 295,4
Liiketoiminnan muut tuotot	17,9	21,5	-16,9	40,0	44,5	-10,2	85,2	80,7
Liiketoiminnan kulut								
Henkilöstökulut	-93,0	-87,4	6,4	-184,8	-177,4	4,2	-353,2	-360,6
Polttoainekulut	-126,4	-155,7	-18,8	-247,9	-307,0	-19,2	-595,5	-536,4
Muut vuokrat	-37,2	-41,0	-9,4	-79,2	-78,7	0,7	-159,4	-159,9
Lentokaluston huoltokulut	-37,6	-30,9	21,5	-74,2	-62,6	18,6	-118,9	-130,5
Liikennöimismaksut	-66,4	-65,8	0,9	-127,4	-128,3	-0,7	-258,5	-257,6
Maaselvitys- ja cateringkulut	-62,3	-58,9	5,8	-127,4	-119,3	6,8	-250,3	-258,3
Valmismatkatuotannon kulut	-15,6	-15,4	1,3	-42,4	-39,1	8,5	-79,6	-83,0
Myynti- ja markkinointikulut	-20,1	-17,9	11,9	-38,2	-35,6	7,3	-74,0	-76,6
Muut kulut	-72,8	-55,1	32,1	-131,6	-105,1	25,3	-219,3	-245,9
Vertailukelpoinen EBITDAR	56,3	37,4	50,6	92,7	56,6	63,8	231,2	267,3
Lentokaluston leasemaksut	-26,9	-25,3	6,6	-55,7	-46,2	20,6	-99,3	-108,8
Poistot ja arvonalentumiset	-26,2	-25,1	4,7	-49,1	-51,7	-4,9	-108,1	-105,6
Vertailukelpoinen liiketulos	3,2	-12,9	> 200 %	-12,2	-41,3	70,5	23,7	52,9
Johdannaisten käyvän arvon muutokset ja lentokaluston huoltojen valuuttakurssimuutokset	0,0	20,9	<-200 %	4,3	14,1	-69,1	-12,3	-22,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-2,9	-13,6	78,6	-9,6	13,3	<-200 %	110,2	87,3
Liiketulos	0,2	-5,7	> 200 %	-17,4	-13,9	-25,1	121,7	118,2
Rahoitustuotot	0,4	0,4	22,5	1,0	0,9	19,2	1,3	1,4
Rahoituskulut	-1,9	-2,1	9,5	-3,6	-6,4	43,7	-9,7	-6,9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	0,0	0,0	-	0,0	0,0	100,0	0,1	0,1
Tulos ennen veroja	-1,3	-7,4	82,9	-20,0	-19,5	-2,5	113,3	112,8
Tuloverot	0,2	1,5	-85,3	3,9	3,7	5,0	-23,6	-23,4
Kauden tulos	-1,1	-6,0	82,3	-16,1	-15,8	-1,9	89,7	89,4
Jakautuminen								
Emoyhtiön omistajille	-1,1	-6,1	82,6	-16,1	-15,9	-1,1	89,4	89,2
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,1	-100,0	0,0	0,1	-100,0	0,3	0,2
Emoyhtiön omistajille kuuluva osakekohtainen tulos, euroa (laimentamaton ja laimennettu)	-0,04	-0,06	40,3	-0,19	-0,16	-18,2	0,57	0,54

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	4-6/2016	4-6/2015	Muutos %	1-6/2016	1-6/2015	Muutos %	2015	Edelliset 12 kk
Kauden tulos	-1,1	-6,0	82,3	-16,1	-15,8	-1,9	89,7	89,4
Muut laajan tuloksen erät								
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi								
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos	64,5	13,7	> 200 %	71,7	60,4	18,8	-14,1	-2,7
Muuntoerot	0,0	0,0	-	0,0	0,3	-99,0	0,6	0,2
Verovaiutus	-12,9	-2,7	<-200 %	-14,3	-12,1	-18,8	2,8	0,5
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi								
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattinen voitto/tappio	-16,8	18,1	<-200 %	-23,1	15,3	<-200 %	37,7	-0,7
Verovaiutus	3,4	-3,6	> 200 %	4,6	-3,1	> 200 %	-7,5	0,1
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	38,2	25,5	49,7	38,9	60,8	-36,1	19,5	-2,5
Kauden laaja tulos	37,1	19,5	90,3	22,7	45,0	-49,5	109,2	86,9
Jakautuminen								
Emoyhtiön omistajille	37,1	19,4	91,4	22,7	44,9	-49,4	108,9	86,8
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,1	-100,0	0,0	0,1	-100,0	0,3	0,2

KONSERNIN TASE

Milj. euroa		30.6.2016	30.6.2015	2015
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineettomat hyödykkeet	O	9,2	18,9	9,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	O	1 139,0	806,8	811,6
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	O	2,5	4,9	2,6
Laina- ja muut saamiset	O	8,5	9,2	8,7
Laskennalliset verosaamiset	O	3,9	21,4	9,1
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 163,1	861,2	841,5
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	O	13,4	13,1	11,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	O	249,9	245,7	208,5
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	O/IA*	100,3	219,3	155,8
Muut rahoitusvarat	IA	574,6	398,5	427,7
Rahat ja pankkisaamiset	IA	307,0	133,6	280,5
Lyhytaikaiset varat yhteensä		1 245,3	1 010,2	1 084,3
Myytäväinä olevat omaisuuserät	O	109,2	95,8	124,5
Varat yhteensä		2 517,6	1 967,2	2 050,3
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma	E	75,4	75,4	75,4
Muu oma pääoma	E	669,5	479,1	652,0
Yhteensä		744,9	554,5	727,5
Määräysvallattomien omistajien osuus	E	0,0	0,5	0,0
Oma pääoma yhteensä		744,9	555,1	727,5
Pitkäaikaiset velat				
Korolliset velat	IL	597,6	320,0	271,0
Eläkevelvoitteet	O	34,5	16,2	4,4
Varaukset	O	57,4	52,8	55,7
Muut velat	O	4,8	17,7	15,8
Pitkäaikaiset velat yhteensä		694,3	406,7	346,9
Lyhytaikaiset velat				
Varaukset	O	25,9	41,8	38,3
Korolliset velat	IL	135,0	44,9	75,2
Ostovelat	O	103,4	81,9	67,5
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat	O/IL*	80,7	127,8	180,5
Myyntiin siirtovelat ja myynnistä saadut ennakot	O	514,2	460,9	374,8
Työsuhde-etuuksiin liittyvät siirtovelat ja muut velat	O	88,6	77,0	91,0
Muihin kuluihin liittyvät siirtovelat ja muut velat	O	123,6	146,5	148,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä		1 071,4	980,7	976,0
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	O	7,0	24,8	0,0
Velat yhteensä		1 772,7	1 412,1	1 322,9
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 517,6	1 967,2	2 050,3

Finnair raportoi korollisen velan, nettovelan ja oikaistun nettovelkaantumisasasteen antaakseen yleiskuvan Finnairin taloudellisesta asemasta. Niillä tase-erillä, jotka sisältyvät korolliseen nettovelkaan, on merkintä "IA" tai "IL". Sijoitetun pääoman laskentaan sisältyvillä erillä on merkintä "E" tai "IL". Muilla erillä on merkintä "O".

Taseen lisätietoja: Korollisten velkojen erittely		30.6.2016	30.6.2015	2015
Muut rahoitusvarat		-574,6	-398,5	-427,7
Rahat ja pankkisaamiset		-307,0	-133,6	-280,5
Korolliset velat		732,6	364,5	346,5
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset *		-1,1	0,3	-0,2
Korollinen nettovelka		-150,2	-167,3	-362,0
Lentokaluston leasemaksut edellisiltä 12 kuukaudelta * 7		761,9	619,3	695,2
Oikaistun nettovelkaantumisasasteen laskennassa käytetty korollinen nettovelka		611,7	452,0	333,2
Oma pääoma yhteensä		744,9	555,1	727,5
Oikaistu nettovelkaantumisaste, %		82,1 %	81,4 %	45,8 %

* Valuutan- ja koronvaihtosopimuksia käytetään korollisten lainojen valuutta- ja korkoriskin suojaamiseen, mutta suojauslaskentaa ei sovelleta. Käyvän nettoarvon muutokset vastaavat korollisten velkojen käyvän arvon muutoksia. Sen vuoksi valuutan- ja koronvaihtosopimusten käypää nettoarvoa, joka kirjataan johdannaissopimuksiin perustuviin saamisiin/velkoihin ja raportoidaan liitteessä 5, pidetään korollisena velkana nettovelan laskennassa.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Osake- pääoma	Muut sidotun oman pääoman rahastot	Käyvän arvon rahasto ja muut laajan tuloksen erät	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Edellisten tilikausien voitto	Oman pääoman ehtoinen laina	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	75,4	168,1	-67,9	248,1	67,6	236,2	727,5	0,0	727,5
Kauden tulos					-16,1		-16,1	0,0	-16,1
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos			57,4				57,4		57,4
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattinen voitto/tappio			-18,5				-18,5		-18,5
Kauden laaja tulos	0,0	0,0	38,9	0,0	-16,1	0,0	22,7	0,0	22,7
Oman pääoman ehtoisen lainan korot ja kulut					-1,4		-1,4		-1,4
Omien osakkeiden osto					-4,3		-4,3		-4,3
Osakeperusteiset maksut				0,4			0,4		0,4
Oma pääoma 30.6.2016	75,4	168,1	-29,0	248,4	45,8	236,2	744,9	0,0	744,9

Milj. euroa	Osake- pääoma	Muut sidotun oman pääoman rahastot	Käyvän arvon rahasto ja muut laajan tuloksen erät	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Edellisten tilikausien voitto	Oman pääoman ehtoinen laina	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	75,4	168,1	-87,4	247,4	-8,8	118,9	513,7	0,6	514,3
Kauden tulos					-15,9		-15,9	0,1	-15,8
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos			48,3				48,3		48,3
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattinen voitto/tappio			12,2				12,2		12,2
Muuntoerot			0,3				0,3		0,3
Kauden laaja tulos	0,0	0,0	60,8	0,0	-15,9	0,0	44,9	0,1	45,0
Osingot							0,0	-0,2	-0,2
Osakeperusteiset maksut				0,1			0,1		0,1
Oman pääoman ehtoisen lainan korot ja kulut					-4,3		-4,3		-4,3
Oma pääoma 30.6.2015	75,4	168,1	-26,6	247,6	-29,0	118,9	554,5	0,6	555,1

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015	2015	Edelliset 12 kk
Liiketoiminnan rahavirta						
Kauden tulos	-1,1	-6,0	-16,1	-15,8	89,7	89,4
Poistot ja arvonalentumiset	24,7	32,1	52,7	66,2	148,5	135,0
Muut oikaisut kauden tuloksesta						
Rahoitustuotot	-0,4	-0,4	-1,0	-0,9	-1,3	-1,4
Rahoituskulut	1,9	2,1	3,6	6,4	9,7	6,9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Tuloverot	-0,2	-1,5	-3,9	-3,7	23,6	23,4
EBITDA (Käyttökate)	24,9	26,4	35,2	52,3	270,2	253,2
Liiketapahtumat, joihin ei sisälly maksua *	4,7	-17,1	4,6	-48,1	-137,5	-84,7
Käyttöpääoman muutos	89,0	80,7	90,6	100,1	43,1	33,6
Maksetut rahoituskulut	-1,2	-2,3	-3,4	-4,3	-7,6	-6,8
Saadut rahoitustuotot	2,0	0,7	3,0	1,5	3,0	4,5
Maksetut tuloverot	0,2	0,1	0,0	-0,2	-0,2	0,0
Liiketoiminnan nettorahavirta	119,6	88,4	130,0	101,4	171,0	199,7
Investointien rahavirta						
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-2,0	-0,6	-4,6	-2,2	-4,3	-6,7
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-194,8	-44,6	-311,7	-76,2	-352,5	-588,0
Käyttöomaisuushyödykkeiden ja tytäryhtiöosakkeiden myynti	2,1	5,1	17,1	152,5	448,1	312,7
Yli kolmen kuukauden päästä erääntyvien korkosijoitusten nettomuutos	45,3	-13,9	-97,8	15,1	-14,4	-127,4
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0,4	0,3	0,7	-0,1	1,7	2,5
Investointien nettorahavirta	-149,0	-53,7	-396,3	89,2	78,6	-406,9
Rahoituksen rahavirta						
Lainojen nostot	241,7	0,0	377,4	0,0	0,0	377,4
Lainojen takaisinmaksut ja muutokset	-16,6	-27,5	-29,6	-63,9	-82,5	-48,2
Oman pääoman ehtoisen lainan takaisinmaksut	0,0	0,0	0,0	0,0	-81,7	-81,7
Oman pääoman ehtoisen lainan nostot	0,0	0,0	0,0	0,0	200,0	200,0
Oman pääoman ehtoisen lainan korot ja kulut	-1,7	-5,3	-1,7	-5,3	-17,6	-13,9
Omien osakkeiden osto	0,0	0,0	-4,3	0,0	0,0	-4,3
Maksetut osingot	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,2	0,0
Rahoituksen nettorahavirta	223,4	-32,9	341,8	-69,4	18,1	429,3
Rahavirtojen muutos						
	194,0	1,9	75,6	121,1	267,7	222,1
Rahavarat tilikauden alussa	339,3	309,3	457,7	190,1	190,1	311,2
Rahavirtojen muutos	194,0	1,9	75,6	121,1	267,7	222,1
Rahavarat kauden lopussa **	533,3	311,2	533,3	311,2	457,7	533,3
Konsernin rahavirtalaskelman liitetiedot						
* Liiketapahtumat, joihin ei sisälly maksua						
Työsuhde-etuudet	3,8	3,2	7,3	6,3	15,6	16,6
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	-1,8	-17,3	-3,1	-20,7	2,1	19,7
Muut oikaisut	2,7	-3,0	0,5	-33,7	-155,2	-121,0
Yhteensä	4,7	-17,1	4,6	-48,1	-137,5	-84,7
** Rahavarat						
Muut rahoitusvarat	574,6	398,5	574,6	398,5	427,7	574,6
Rahat ja pankkisaamiset	307,0	133,6	307,0	133,6	280,5	307,0
Rahavarat taseessa	881,6	532,1	881,6	532,1	708,2	881,6
Yli kolmen kuukauden päästä erääntyvät	-348,3	-220,9	-348,3	-220,9	-250,5	-348,3
Yhteensä	533,3	311,2	533,3	311,2	457,7	533,3

KONSERNIN PUOLIVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

1. LAADINTAPERUSTA

Konsernin puolivuosisikatsaus on laadittu IAS 34 Osavuosisikatsaukset -standardia noudattaen.

2. LAADINTAPERIAATTEET

Noudatetut laadintaperiaatteet on kerrottu konsernin tilinpäätöksessä 2015. Tiedotteen luvut ovat pyöristämättömiä, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa ei välttämättä vastaa esitettyä summalukua. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Finnair on tarkistanut liikevaihdon laskentaa. Vuoden 2016 alusta lähtien muista kuin Finnairin ydinliiketoiminnasta kertyneet tuotot (pääasiassa lentokoneiden vuokratuotot) on siirretty liikevaihdosta liiketoiminnan muihin tuottoihin. Vertailukaudet on oikaistu vastaamaan muuttunutta käytäntöä. Muutokset on kuvattu liitteessä 16. Liiketoiminnan tuottojen ja tunnuslukujen laskentakaavojen muutos.

Finnair on ottanut käyttöön European Securities Markets Authorityn (ESMA) julkaiseman ohjeistuksen vaihtoehtoisista tunnusluvuista (Guidelines on Alternative Performance Measures), joka on voimassa 3.7.2016 alkaen. Finnair käyttää ohjeistuksessa tarkoitettuja vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoiminnan ja rahoitusaseman kehittymistä, antaakseen vertailukelpoisen kuvan liiketoiminnasta sekä mahdollistaakseen paremman vertailun toimialan yhtiöiden välillä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät korvaa IFRS:n mukaisia tunnuslukuja. Suositusten johdosta Finnair nimesi ensimmäisen kvartaalin raportoinnissa "kertaluonteiset erät" vertailukelpoisuuteen vaikuttaviksi eriksi ja erittelee ne jatkossa liitteessä 4. Segmenttitiedot, liikevaihto ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät. Finnair selkeytti samassa yhteydessä korollisen velan, nettovelan ja oikaistun nettovelkaantumisasteen laskentaa taseen lisätiedoilla. Lisäksi Finnair ei enää esitä tunnuslukua "Kauden tulos/osake, euroa" osakekohtaisen tuloksen rinnalla lisätietona.

3. KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Puolivuosisikatsauksen laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen arvoihin. Toteutuneet tulokset saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna. Kriittiset tilinpäätösarviot ja epävarmuustekijät on esitetty vuositilinpäätöksessä 2015.

4. SEGMENTTITIEDOT, LIIKEVAIHTO JA VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

Johtuen Finnairin liiketoimintojen viimeaikaisesta kehityksestä ja organisaatiomuutoksesta Finnairin johtoryhmä, joka on nimetty ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi IFRS 8 Segmenttiraportoinnin mukaisesti, tarkastelee liiketoimintaa yhtenä toiminnallisena segmenttinä. Sen vuoksi segmentti-informaatiota ei enää raportoida. Vanha toiminnallinen Matkapalvelut-segmentti on yhdistetty Lentoliikenne-segmenttiin.

Liikevaihto tuotteittain

Milj. euroa	4-6/2016	4-6/2015	Muutos %	1-6/2016	1-6/2015	Muutos %	2015
Matkustajatuotot	458,3	434,4	5,5	862,3	828,7	4,1	1 766,0
Lisämyynti	30,3	24,4	24,3	60,0	47,5	26,3	103,2
Rahti	42,6	45,1	-5,6	82,2	89,9	-8,5	183,7
Matkapalvelut	34,1	33,5	1,9	93,2	86,8	7,3	177,8
Matkatoimistot	4,4	6,5	-32,9	8,4	12,3	-32,1	23,8
Yhteensä	569,6	543,9	4,7	1 106,0	1 065,2	3,8	2 254,5

Matkustajatuotot liikennealueittain

Matkustajatuotot, milj. euroa	4-6/2016	4-6/2015	Muutos %	1-6/2016	1-6/2015	Muutos %	2015
Aasia	173,9	177,5	-2,1	338,8	338,4	0,1	729,7
Pohjois-Amerikka	28,8	20,5	40,2	54,5	47,1	15,8	105,6
Eurooppa	204,2	199,0	2,6	365,1	349,9	4,3	738,0
Kotimaa	39,7	36,9	7,6	88,4	78,9	12,0	155,9
Kohdistamaton liikevaihto	11,8	0,5	> 200 %	15,5	14,3	8,1	36,9
Yhteensä	458,3	434,4	5,5	862,3	828,7	4,1	1 766,0

PLF, %	4-6/2016	4-6/2015	Muutos %	1-6/2016	1-6/2015	Muutos %	2015
Aasia	76,4	79,8	-3,4 %-yks.	79,6	80,3	-0,7 %-yks.	82,8
Pohjois-Amerikka	78,9	87,5	-8,6 %-yks.	79,6	82,3	-2,6 %-yks.	83,1
Eurooppa	79,5	78,6	0,9 %-yks.	77,1	77,0	0,1 %-yks.	78,5
Kotimaa	66,7	66,9	-0,3 %-yks.	69,4	69,3	0,1 %-yks.	68,0
Yhteensä	77,4	79,1	-1,7 %-yks.	78,1	78,6	-0,5 %-yks.	80,4

ASK, milj. km	4-6/2016	4-6/2015	Muutos %	1-6/2016	1-6/2015	Muutos %	2015
Aasia	4 070,1	3 726,4	9,2	8 091,6	7 613,6	6,3	15 256,5
Pohjois-Amerikka	671,9	404,8	66,0	1 304,4	990,6	31,7	2 242,5
Eurooppa	3 413,6	3 359,3	1,6	6 412,2	6 212,3	3,2	12 890,3
Kotimaa	356,9	331,9	7,5	825,1	720,4	14,5	1 446,5
Yhteensä	8 512,5	7 822,4	8,8	16 633,2	15 536,9	7,1	31 835,7

RPK, milj. km	4-6/2016	4-6/2015	Muutos %	1-6/2016	1-6/2015	Muutos %	2015
Aasia	3 109,6	2 972,1	4,6	6 438,0	6 114,0	5,3	12 629,3
Pohjois-Amerikka	530,2	354,4	49,6	1 038,9	815,1	27,4	1 863,0
Eurooppa	2 713,7	2 639,7	2,8	4 942,5	4 782,1	3,4	10 115,9
Kotimaa	237,9	222,1	7,1	572,4	499,4	14,6	983,4
Yhteensä	6 591,3	6 188,3	6,5	12 991,7	12 210,6	6,4	25 591,6

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Finnair muutti tilikauden ensimmäisellä neljänneksellä kertaluonteisten erien nimen vertailukelpoisuuteen vaikuttaviksi eriksi. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on eritelty liitetiedoissa, ja ne on luokiteltu kolmeen kategoriaan: Lentokonetransaktioiden voitot ja tappiot, Muiden transaktioiden voitot ja tappiot ja Uudelleenjärjestelykulut. Transaktioiden voitot ja tappiot sisältävät myyntivoitot ja -tappiot sekä muut erät, joiden voidaan katsoa liittyvän suoraan omaisuuden myyntiin. Esimerkiksi alaskirjaus, joka voi tapahtua, kun erä on luokiteltu myytävissä oleviksi omaisuuseriksi IFRS 5:n mukaisesti, raportoidaan transaktioiden voittoina ja tappioina. Uudelleenjärjestelykulut sisältävät irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet ja muut kulut, jotka liittyvät suoraan toimintojen uudelleenjärjestelyihin.

Milj. euroa	4-6/2016	4-6/2015	Muutos %	1-6/2016	1-6/2015	Muutos %	2015
Johdannaisten käyvän arvon muutokset ja							
lentokaluston huoltojen valuuttakurssimuutokset	0,0	20,9	<-200 %	4,3	14,1	-69,1	-12,3
Lentokaluston huoltovarausten realisoitumattomat valuuttakurssimuutokset	-1,8	3,6	<-200 %	1,2	-6,6	> 200 %	-10,1
Suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutokset	1,8	17,3	-89,7	3,1	20,7	-84,9	-2,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-2,9	-13,6	78,6	-9,6	13,3	<-200 %	110,2
Lentokonetransaktioiden voitot ja tappiot	-2,3	-11,2	79,1	-8,2	20,3	<-200 %	101,7
Muiden transaktioiden voitot ja tappiot	-0,3	0,0	-	-0,6	0,0	-	19,8
Uudelleenjärjestelykulut	-0,3	-2,5	86,6	-0,8	-7,0	88,1	-11,3

5. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konsernin riskienhallinnan periaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia raportointikaudella. Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet ovat yhdenmukaisia vuoden 2015 tilinpäätöksessä esitettävien tietojen kanssa. Alla olevat taulukot esittävät konsernin suojauslaskennassa käytettävien johdannaissopimusten nimellisarvon tai määrän ja käyvän nettoarvon.

Johdannaiset, Milj. euroa	30.6.2016		30.6.2015		2015	
	Nimellis- arvo	Käypä nettoarvo	Nimellis- arvo	Käypä nettoarvo	Nimellis- arvo	Käypä nettoarvo
Valuuttajohdannaiset						
Suojauslaskennassa olevat erät (termiinit):						
Polttoaineen valuuttasuojaus	300,1	4,5	363,2	40,5	331,6	23,1
Lentokonehankintojen käyvän arvon suojaus	351,3	54,5	718,7	112,8	782,4	81,0
Leasemaksujen valuuttasuojaus	164,4	7,9	162,6	20,8	171,2	18,1
Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä	815,7	66,9	1 244,5	174,2	1 285,3	122,2
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:						
Liiketoiminnan kassavirtojen suojaus (termiinit)	230,5	-2,7	270,1	22,0	307,5	14,8
Liiketoiminnan kassavirtojen suojaus (optiot)						
Ostetut optiot	179,8	1,2	101,3	7,7	180,4	3,7
Myydyt optiot	291,5	-12,2	356,3	-6,3	318,5	-4,1
Taseen suojaus (termiinit)	223,9	-1,7	12,6	0,0	11,5	0,4
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä	925,6	-15,3	740,2	23,4	817,8	14,7
Valuuttajohdannaiset yhteensä	1 741,3	51,6	1 984,8	197,5	2 103,1	136,9
Hyödykejohdannaiset						
Suojauslaskennassa olevat erät:						
Lentopetrolitermiinit, tonnia	622 000	-40,6	523 500	-92,7	559 000	-140,7
Sähköjohdannaiset, MWh	13 141	-0,1	37 176	-0,1	13 140	0,0
Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä		-40,6		-92,8		-140,8
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:						
Lentopetrolitermiinit, tonnia	12 000	-0,6	25 500	-2,6	26 000	-4,2
Optiot						
Ostetut optiot, lentopetroli, tonnia	213 000	6,1	168 500	2,6	178 000	0,6
Myydyt optiot, lentopetroli, tonnia	426 000	-5,7	-267 500	-16,9	329 000	-26,2
Sähköjohdannaiset, MWh	13 252	-0,1	23 962	-0,3	26 352	-0,3
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä		-0,3		-17,2		-30,2
Hyödykejohdannaiset yhteensä		-41,0		-110,0		-170,9
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset						
Suojauslaskennassa olevat erät:						
Koronvaihtosopimukset	150,0	5,0	150,0	5,2	150,0	5,2
Korko-optiot						
Ostetut optiot	0,0	0,0	134,1	1,9	0,0	0,0
Myydyt optiot	0,0	0,0	134,1	-4,0	0,0	0,0
Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä	150,0	5,0	418,1	3,1	150,0	5,2
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:						
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset	289,5	1,1	9,5	-0,3	7,1	-0,2
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä	289,5	1,1	9,5	-0,3	7,1	-0,2
Korkojohdannaiset yhteensä	439,5	6,1	427,6	2,8	157,1	5,0
Osakejohdannaiset						
Suojauslaskennassa olevat erät:						
Osakeoptiot						
Ostetut optiot	3,0	2,6	3,0	1,0	3,0	5,6
Myydyt optiot	3,0	-0,4	3,0	-0,1	3,0	-1,4
Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä	6,0	2,2	6,0	0,8	6,0	4,1
Osakejohdannaiset yhteensä	6,0	2,2	6,0	0,8	6,0	4,1
Johdannaiset yhteensä		19,1		91,2		-24,9

6. KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTAVAT VARAT JA VELAT

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Käyvät arvot raportointikauden lopussa, Milj. euroa

30.6.2016

Taso 1

Taso 2

Käypään arvoon tulosaikuteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Kaupankäyntiarvopaperit	565,2	35,9	529,4
Kaupankäyntijohdannaiset			
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset	8,1		8,1
- joista käyvän arvon suojauslaskennassa	5,1		5,1
Valuuttajohdannaiset	75,0		75,0
- joista käyvän arvon suojauslaskennassa	54,5		54,5
- joista rahavirran suojauslaskennassa	14,2		14,2
Hyödykejohdannaiset	14,1		14,1
- joista rahavirran suojauslaskennassa	8,0		8,0
Osakejohdannaiset	2,6		2,6
- joista käyvän arvon suojauslaskennassa	2,6		2,6
Yhteensä	665,1	35,9	629,2

Käypään arvoon tulosaikuteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Kaupankäyntijohdannaiset			
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset	2,0		2,0
Valuuttajohdannaiset	23,4		23,4
- joista käyvän arvon suojauslaskennassa	0,1		0,1
- joista rahavirran suojauslaskennassa	1,7		1,7
Hyödykejohdannaiset	55,0		55,0
- joista rahavirran suojauslaskennassa	48,6		48,6
Osakejohdannaiset	0,4		0,4
- joista käyvän arvon suojauslaskennassa	0,4		0,4
Yhteensä	80,8	0,0	80,8

Raportointikauden aikana ei tapahtunut merkittäviä siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin toimivilla markkinoilla. Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävilta osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty IFRS 7 -standardin vaatimusten mukaisesti koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

7. YRITYSHANKINNAT JA -MYYNIT

Tilikauden 2016 ensimmäisellä vuosipuoliskolla hankittiin Nordic Regional Airlines Oy:n ATR-huoltotoiminta sekä myytiin omistus osakkuusyhtiö Amadeus Eesti AS:sta. Näillä transaktioilla ei ollut olennaista taloudellista vaikutusta Finnairille.

Vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä Finnairin ja Flybe Group plc:n yhteisyritys Flybe Nordic -konserni siirtyi väliaikaisesti Finnairin omistukseen, kun Finnair osti Flybe Group plc:n 60 %:n osuuden yhdellä eurolla. Myöhemmin konsernin nimi muutettiin Nordic Regional Airlinesiksi (Norra), jota käsiteltiin myytävissä olevana omaisuuseränä, kunnes 60 %:n omistusosuus tilikauden viimeisellä neljänneksellä myytiin edelleen Staffpoint Holding Oy:lle ja Kilco Oy:lle. Myynnin johdosta Norrasta tuli Finnairin ja sen uusien omistajien yhteisyritys.

Vuoden 2015 lopussa Finnair myi omistuksensa virolaisessa tytäryrityksessä Estravel AS, mukaan lukien tämän liettualaisen tytäryhtiön Estravel Vilnius UAB:n. Transaktiolla ei ollut olennaista taloudellista vaikutusta Finnairille.

8. TULOVEROT

Efektiivinen verokanta 1-6/2016 tilikaudella oli -19,5 % (-19,0 %).

9. OSAKEKOHTAINEN OSINKO

Yhtiökokous päätti 17.3.2016, että vuodelta 2015 ei maksettu osinkoa.

Yhtiökokous päätti 25.3.2015, että vuodelta 2014 ei maksettu osinkoa.

10. AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOS

Milj. euroa	30.6.2016	30.6.2015	2015
Kirjanpitoarvo kauden alussa	821,0	916,2	916,2
Lisäykset	319,1	19,8	329,7
Ennakoiden muutos	40,6	59,7	28,9
Lentokonehankintojen valuuttasuojaus	26,5	-46,5	-14,7
Vähennykset ja siirrot	-8,1	-57,2	-290,6
Poistot	-49,1	-51,7	-108,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyvät poistot	-1,7	-14,5	-40,4
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	1 148,3	825,7	821,0
Myytävänä olevien hyödykkeiden osuus kauden alussa	123,0	119,8	119,8
Myytävänä olevien hyödykkeiden osuus kauden lopussa	102,7	63,4	123,0

11. MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Myytävänä olevat omaisuuserät koostuvat pääasiassa vuoden 2015 aikana myytäväksi luokitelluista lentokoneista. Myytäväksi on luokiteltu kolme Airbus A340 -lentokonetta, joiden myynnin Airbusille odotetaan tapahtuvan tilikauden 2016 aikana. Nämä laajarunkolentokoneet tullaan korvaamaan uusilla A350-lentokoneilla. Lisäksi myytävissä oleviin omaisuuseriin sisältyy yksi ATR 72 -lentokone, sekä Finnairin tytäryhtiö SMT Oy, joiden molempien myynnin on tarkoitus tapahtua tilikauden 2016 kolmannen neljänneksen aikana. Tilikauden 2015 lopun myytäviin eriin sisältyneet kaksi Embraer E170 -lentokonetta myytiin tilikauden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä.

Tilikauden 2015 ensimmäisen neljänneksen lopussa Finnairin ja Flybe Group plc:n yhteisyritys Flybe Nordic -konserni siirtyi väliaikaisesti Finnairin omistukseen, kun Finnair osti yhden euron kauppahinnalla Flybe Group plc:n 60 %:n osuuden Flybe Nordic -konsernissa. Omistus luokiteltiin myytävissä olevaksi. Myöhemmin konsernin nimi muutettiin Nordic Regional Airlinesiksi (Norra). 60 %:n omistusosuus Norrasta myytiin tilikauden 2015 viimeisellä neljänneksellä edelleen Staffpoint Holding Oy:lle ja Kilco Oy:lle.

Myytävänä oleviksi luokitellut omaisuuserät	30.6.2016	30.6.2015	2015
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	102,7	63,4	123,0
Vaihto-omaisuus	1,4	0,2	1,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5,1	0,0	0,0
Myytävänä olevan tytäryhtiön varat	0,0	32,2	0,0
Yhteensä	109,2	95,8	124,5

Myytävänä oleviksi luokiteltuihin varoihin liittyvät velat	30.6.2016	30.6.2015	2015
Ostovelat ja muut velat	7,0	0,0	0,0
Myytävänä olevan tytäryhtiön velat	0,0	24,8	0,0
Yhteensä	7,0	24,8	0,0

12. KOROLLINEN VIERAS PÄÄOMA

Tilikauden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä Finnair järjesti kolmannelle Airbus A350 -lentokoneelleen rahoituksen ns. Japanese Operating Lease with Call Option (JOLCO) -rakenteella. Finnairin kirjanpidossa rahoitus käsitellään lainana ja kone omistettuna.

Tilikauden 2016 toisella neljänneksellä Finnair rahoitti lisäksi neljännen ja viidennen Airbus A350 -lentokonehankinnan samankaltaisella Japanese Operating Lease with Call Option (JOLCO) -rakenteella.

Molempien neljänneksien aikana lainoja lyhennettiin lyhennysohjelman mukaisesti.

13. VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	30.6.2016	30.6.2015	2015
Muut omasta puolesta annetut vakuudet, pantit	159,0	158,6	160,1
Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta, takaukset	71,1	65,4	67,0
Muiden puolesta annetut takuut	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	230,3	224,2	227,2

Investointisitoumukset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä 30.6.2016 olivat 1 631 miljoonaa euroa (2015: 1 818).

14. VUOKRAVASTUUT MUISTA VUOKRASOPIMUKSISTA

Milj. euroa	30.6.2016	30.6.2015	2015
Lentokaluston vuokravastuut	941,4	775,0	1 040,3
Muut vuokravastuut	297,8	312,5	305,2
Yhteensä	1 239,2	1 087,5	1 345,5

15. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Milj. euroa	1-6/2016	1-6/2015	2015
Tavaroiden ja palvelujen myynnit			
Osakkuusyhtiöt	0,0	0,2	0,2
Yhteisyritykset	21,6	13,7	49,3
Tavaroiden ja palvelujen ostot			
Osakkuusyhtiöt	0,0	2,1	2,5
Yhteisyritykset	57,4	44,9	126,7
Eläkesäätiö	0,8	2,3	4,5
Saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyhtiöiltä	0,0	0,3	0,5
Lyhytaikaiset saamiset yhteisyrityksiltä	9,1	0,0	12,1
Velat			
Pitkäaikaiset velat eläkesäätiölle	32,2	16,2	2,6
Lyhytaikaiset velat osakkuusyhtiöille	0,0	1,7	0,9
Lyhytaikaiset velat yhteisyrityksille	0,1	0,0	0,1

16. LIIKETOIMINNAN TUOTTOJEN JA TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVOJEN MUUTOS

Finnair on tarkistanut liikevaihdon laskentaa. Vuoden 2016 alusta lähtien muista kuin Finnairin ydinliiketoiminnasta kertyneet tuotot on siirretty liikevaihdosta liiketoiminnan muihin tuottoihin. Pääasiassa siirtyneet erät sisältävät lentokoneiden vuokratuottoja.

Finnair on 2016 alkaen muuttanut yksikkötuottojen (RASK, yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometriltä), yksikkökustannusten (CASK, yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometriltä), yksikkötuoton myydyltä henkilökilometriltä (yield) ja rahtiliikenteen yksikkötuoton (rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyltä tonnikipometriltä) laskentakäytäntöjä. Aikaisemmin laskentaan on sisällytynyt sisäisiä eriä, jotka eivät olleet suoraan johdettavissa konsernin tuloslaskelmasta. Muutoksen tarkoituksena on parantaa avoimutta ja tunnuslukujen käytettävyyttä sijoittajien kannalta.

Vertailukausien liikevaihto, liiketoiminnan muut tuotot, RASK ja CASK on oikaistu vastaamaan muuttunutta käytäntöä, muutetut vuoden 2015 luvut kvartaaleittain on esitetty alla olevissa taulukoissa. RASK:n ja CASK:n muutetut kaavat on esitetty liitteessä 18. Tunnuslukujen laskentakaavat.

Konsernin Tuloslaskelma Kvartaalikohtainen milj. euroa	Oikaistu				Raportoitu			
	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015
Liikevaihto	567,7	621,7	543,9	521,3	585,5	637,1	561,0	540,4
Liiketoiminnan muut tuotot	21,9	18,8	21,5	23,0	4,1	3,4	4,4	3,8

Konsernin Tuloslaskelma Kumulatiivinen milj. euroa	Oikaistu				Raportoitu			
	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015
Liikevaihto	2 254,5	1 686,8	1 065,2	521,3	2 324,0	1 738,5	1 101,4	540,4
Liiketoiminnan muut tuotot	85,2	63,3	44,5	23,0	15,7	11,6	8,2	3,8

Kvartaalikohtaiset tunnusluvut	Oikaistu				Raportoitu			
	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015
Liikevaihto ja tulos								
Vertailukelpoinen liiketulos liikevaihdosta, %	0,1	10,3	-2,4	-5,4	0,1	10,1	-2,3	-5,2
Liikennesuoritteet								
Yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometriltä (RASK), senttiä/ASK	7,17	7,42	6,95	6,76	6,30	6,73	6,29	6,05
Yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometriltä (CASK), senttiä/ASK	7,16	6,65	7,12	7,12	6,50	6,12	6,74	6,75
CASK ilman polttoainetta, senttiä/ASK	5,46	4,82	5,13	5,16	4,81	4,31	4,74	4,82
Rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyltä tonnikipometriltä, senttiä/RTK	22,89	22,13	23,77	24,82	21,22	20,39	21,95	23,28
Yksikkötuotto myydyltä henkilökilometriltä (yield), senttiä/MPK	6,99	7,02	7,02	6,55	6,88	6,92	6,97	6,59

Kumulatiiviset tunnusluvut	Oikaistu				Raportoitu			
	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015
Liikevaihto ja tulos								
Vertailukelpoinen liiketulos liikevaihdosta, %	1,1	1,4	-3,9	-5,4	1,0	1,3	-3,7	-5,2
Liikennesuoritteet								
Yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometriltä (RASK), senttiä/ASK	7,08	7,05	6,86	6,76	6,35	6,39	6,17	6,05
Yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometriltä (CASK), senttiä/ASK	7,01	6,96	7,12	7,12	6,52	6,55	6,75	6,75
CASK ilman polttoainetta, senttiä/ASK	5,14	5,03	5,15	5,16	4,67	4,63	4,78	4,82
Rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyltä tonnikipometriltä, senttiä/RTK	23,34	23,51	24,28	24,82	21,64	21,80	22,60	23,28
Yksikkötuotto myydyltä henkilökilometriltä (yield), senttiä/MPK	6,90	6,87	6,79	6,55	6,85	6,84	6,78	6,59

Liikevaihto tuotteittain Kvartaalikohtainen milj. euroa	Oikaistu				Raportoitu			
	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015
Matkustajatuotot	433,0	504,4	434,4	394,3	430,4	503,5	433,6	382,1
Lisämyynti	28,0	27,7	24,4	23,1	28,4	28,0	24,7	23,4
Rahti	48,0	45,9	45,1	44,8	48,0	45,9	45,1	44,8
Muu liikevaihto					18,5	14,9	16,3	29,3
Matkapalvelut-segmentti					60,1	44,8	41,2	60,8
Matkapalvelut	52,7	38,3	33,5	53,3				
Matkatoimistot	6,0	5,5	6,5	5,8				
Yhteensä	567,7	621,7	543,9	521,3	585,5	637,1	561,0	540,4

Liikevaihto tuotteittain Kumulatiivinen milj. euroa	Oikaistu				Raportoitu			
	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015
Matkustajatuotot	1 766,0	1 333,1	828,7	394,3	1 749,7	1 319,3	815,7	382,1
Lisämyynti	103,2	75,1	47,5	23,1	104,6	76,2	48,2	23,4
Rahti	183,7	135,7	89,9	44,8	183,7	135,7	89,9	44,8
Muu liikevaihto					79,1	60,5	45,7	29,3
Matkapalvelut-segmentti					206,9	146,8	102,0	60,8
Matkapalvelut	177,8	125,1	86,8	53,3				
Matkatoimistot	23,8	17,8	12,3	5,8				
Yhteensä	2 254,5	1 686,8	1 065,2	521,3	2 324,0	1 738,5	1 101,4	540,4

17. TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden jälkeen ei ole ollut olennaisia raportoitavia tapahtumia.

18. TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Vertailukelpoinen liiketulos:

Liiketulos ilman johdannaisten käyvän arvon muutoksia, huoltovarausten valuuttakurssimuutoksia ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät:

Lentokone- ja muiden transaktioiden voitot ja tappiot sekä uudelleenjärjestelykulut

Vertailukelpoinen EBITDAR:

Vertailukelpoinen liiketulos + poistot ja arvonalentumiset + lentokaluston leasemaksut

EBITDA:

Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset

Oma pääoma:

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus

Bruttoinvestoinnit:

Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin ilman ennakkomaksuja

Rahavarat:

Rahat ja pankkisaamiset + muut rahoitusvarat

Korolliset velat:

Korolliset velat + valuutan- ja koronvaihotosopimukset johdannaissopimuksiin perustuvissa saamisissa ja veloissa

Korollinen nettovelka:

Korolliset velat - rahavarat

Sijoitettu pääoma keskimäärin:

Oma pääoma + korolliset velat (raportointikauden ja vertailukauden keskiarvo)

Osakekohtainen tulos:

Kauden tulos - oman pääoman ehtoisen
lainan kulut verojen jälkeen

Kauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä

Oma pääoma/osake:

Oma pääoma

Osakeantioikaistu osakemäärä kauden lopussa

Edelliset 12 kk:

Raportointihetkeä edeltävät 12 kuukautta

Omavaraisuusaste, %:

$$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste, %:

Korollinen nettovelka

$$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Korollinen nettovelka}} \times 100$$

Oikaistu nettovelkaantumisaste, %:

Korollinen nettovelka +

lentokaluston leasemaksut, edelliset 12 kk x 7

$$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Korollinen nettovelka} + \text{lentokaluston leasemaksut, edelliset 12 kk x 7}} \times 100$$

Oman pääoman tuotto (ROE), %:

Kauden tulos, edelliset 12 kk

$$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus (keskimäärin)}}{\text{Kauden tulos, edelliset 12 kk}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %:

Tulos ennen veroja, edelliset 12 kk +

rahoituskulut, edelliset 12 kk

$$\frac{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}}{\text{Tulos ennen veroja, edelliset 12 kk} + \text{rahoituskulut, edelliset 12 kk}} \times 100$$

Tarjotut henkilökilometrit (ASK):

Tarjottujen paikkojen lukumäärä x lennetyt kilometrit

Myydyt henkilökilometrit (RPK):

Matkustajien lukumäärä x lennetyt kilometrit

Matkustajakäyttöaste, %:

Myytyjen henkilökilometriä osuus tarjotuista henkilökilometreistä

Tarjotut tonnikilometrit (ATK):

Rahdin ja postin kuljetukseen tarjottujen tonnien määrä x lennetyt kilometrit

Myydyt tonnikilometrit (RTK):

Kuljetetun rahti- ja postitonniin määrä x lennetyt kilometrit

Kokonaiskäyttöaste, %:

Myytyjen tonnikilometriä osuus tarjotuista tonnikilometreistä

Yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometritä (RASK):

Yksikkötuotto (RASK) saadaan jakamalla konsernin liikevaihto tarjotuilla henkilökilometreillä (ASK).

Yksikkötuotto (RASK) kiintein valuuttakurssein pyrkii antamaan vertailukelpoisen valuuttaneutraalin kuvan yksikkötuotoista. Valuuttakurssimuutosten ja valuuttasuojauksen vaikutukset on laskennassa eliminoitu.

Yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometritä (CASK):

Yksikkökustannus (CASK) saadaan jakamalla konsernin toiminnalliset kulut tarjotuilla henkilökilometreillä. Liiketoiminnan muut tuotot on vähennetty toiminnallisista kuluista.

Yksikkökustannus (CASK) kiintein valuuttakurssein pyrkii antamaan vertailukelpoisen valuuttaneutraalin kuvan yksikkökustannuksista. Valuuttakurssimuutosten ja valuuttasuojauksen vaikutukset on laskennassa eliminoitu.

Yksikkötuotto myydyiltä henkilökilometritä (yield):

Matkustajaliikenteen liikevaihto tuotteittain jaettuna myydyillä henkilökilometreillä (RPK).

Rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyiltä tonnikilometritä:

Rahtiliikenteen liikevaihto tuotteittain jaettuna myydyillä tonnikilometreillä (RTK).

Puolivuosikatsauksen luvut ovat tilintarkastamattomia.